

lăudați pre El în psaltire și în alăută.

4. Lăudați pre El în tâmpână și în horă, lăudați pre El în strune și în organe.

5. Lăudați pre El în chimvale bine răsunătoare, lăudați pre El în chimvale de strigare; toată suflarea să laude pre Domnul! Slavă.

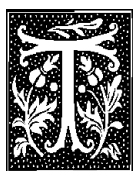
*Acest psalm deosebi easte scris de David și afară de numărul celor 150 de psalmi, când sângur s-au bătut cu Goliiat. Și în besearică nu să ceteaște, numai deosebi îl cetim, și la sfârșitul lui zicem: Slava.

*Acest psalm în jidovie nu să află și easte apocrif; nici în Bibl.[ia] de la Complut nu să pune, iară în alte foarte vechi cărți să ceteaște și să face pomenirea lui într-o epistolă a oarecarei Marii cătră S. Ignatie Mucenicul; și S. Ioan Crisost., Cuvânt 17 cătră norodul antioheanilor, pomeneaște acest psalm; așijderea și S. Atanasie, Cuvânt cătră Marțealin, tom 1, fața 748, și în Sinopsișul S. [S]cripturi, tom 2, fața 87, tip. la Commel.; și Vighilie Tapse, Evtimie și alții; să află și în Alexandrina.

LA CARTEA PILDELOR

Cuvânt înainte

rei cărți ale lui Solomon cu acest rând să pun, ca cartea cea dintâiu să fie Pildele, după aceastea Eclisiiastul, și mai pre urmă, Cântarea Cântărilor.

Despre scriitoriul Cărții Pildelor nu putem să avem îndoială, de vreme ce Solomon la începutul cărții să mărturiseaște pre sine scriitoriu, unde așa zice: „Pildele lui Solomon, fiiului lui David, împăratul lui Israil”, care lucru și din începutul capului 25, unde așa să ceteaște: „Aceastea sânt Pildele lui Solomon, care le-au scris priiatinii lui Iezechie, împăratului Iudei”. Și aceaste cuvinte să cetesc nu numai la cei 70 de dascalii, ci și în Bibliia cea jidovească, din care cuvinte luminat să culeage cum că pildele ceale mai din sus, adecă ceale până la capul 25, sânt mai de demult decât Iezechiia, și de Solomon săvârșite; dară ceale ce urmează până la capul 30 de slujitorii lui Iezechie adunate și scrise.

Drept aceea, foarte părut lucru easte cum că adunarea și punerea la un loc în osăbite vremi s-au făcut. Că înainte de robii Vavilonului, trei mii de pilde a lui Solomon să ținea în schevofilachia besearicii, din care scriitorii cei osârduitori multe dintru acealea spre folosul său au scris. După aprinderea besearicii, Esdra câteva părțiceale dintr-însele au cules. Cum că lucrul acesta easte cum am zis ne arată rândul lucrurilor; de vei scoate numai stihurile ceale de pre urmă ale capului 24, care, fiind mișcate din scaonul său, multe mutări au. Drept aceea, capetele ceale dintâiu, până la stihul 22, a capului 24, așa să văd a fi cum de Solomon s-au scris; cealealalte sânt culease de Esdra sau de Sinagoga cea mare, sau mai vârtos și de Esdra și de Sinagoga, din toate pildele lui Solomon, care lucru din însuflarea și din rânduiala Duhului Sfânt s-au făcut.

Capetele ceale dintâiu, până la al zeacelea, mai cu samă sânt îndemnătoare, și întru acealea Solomon ne îndeamnă pre noi spre nevoința înțelepciunii ceii cerești,

1. ic eram întru frații miei și mai tânăr în casa tatălui meu, păscut-am oile tatălui meu.

2. Măinile meale au făcut organul, și deagetele meale au alcătuit psaltirea. Și cine va vesti Domnului meu? Însuși Domnul, Însuși va auzi. Însuși au trimis pre îngerul Său și m-au luat de la oile tatălui meu și m-au uns cu untuldelemn al ungerii Sale. Frații miei, buni și mari, și n-au binevoit întru dâșșii Domnul. leșit-am întru întimpinarea celui de alt neam, și m-au blestemat întru idolii săi. Iar eu, zmulgând sabiia de la dâșșul, i-am tăiat capul lui și am rădicat ocară dintru fiii lui Israil.

folosul și marea cuviința ei foarte lăudând, precum în capul dintâiu, stih 5: „Acestea auzindu-le, înțeleptul mai înțelept va fi”. Căci când omul aude pre Dumnezeu în Scripturi și pre besearică întru învățătura cea dată ei de la Dumnezeu, atunci dobândește înțeleagerea de carea scrie S. Augustin, Cuvânt 6, în Ioan: „Credința te curăță pre tine, ca înțelesul să te umplă pre tine”.

Și cu adevărat de vom ceti această carte cu luoare aminte, precum să cuvine, mai nimica întru toată filosofia și învățătura obiceiurilor vom afla, carea întru această carte să nu să afle, ori de vom socoti viața cea deosebi a fieștecui, nevoița spre faptele ceale bune, fuga de păcate, ori isprăvniciia și ocârmuirea căsii, ori ocârmuirea și îndreptarea cea politicească.

Iară aceste porunci ale înțelepciunii ceii de mântuire, cu graiu lezne de înțeles, cu minunată osăbire și cu frumoase asemănări, așa le pune înainte, cât nimica altă să nu poată aduce carea mai mult și mai bine să încredințeaze sau să îndeamne și să miște pre om. Și aceea easte decât toate mai mare, că aceasta înțelepciunii ceii adevărate temeiori neclătite pune, slujba cea curată a lui Dumnezeu, frica Lui, cucerniciia și smereniia.

CAP 1

Folosul pildelor; ascultarea și îndemnul spre înțelepciune; să dojenească fiul să nu urmeaze după împlânzirile păcătoșilor; înțelepciunea îndeamnă spre a sa îmbrățișare, și celor ce o urăsc le vestează perirea.

1. **P**ildele lui Solomon, fiiului lui David, carele au împărțit în Israil.

2. **A** cunoaște înțelepciunea, învățătura, a înțelege cuvintele măiestriei.

3. **A** priceape învăluialele vorbelor și dezlegarea cuvintelor celor întunecoase, și a socoti dreptatea și adevărul și judecată a face.

4. **A** da celor fără de răutate isteție, și pruncului tinăr simțire și înțeleagere.

5. **Acestea** auzindu-le, înțeleptul mai înțelept va fi, și cel înțelegătoriu ocârmuire va dobândi.

6. **Și** va cunoaște pilda și cuvântul întunecos și vorbele înțelepților și întrebările ceale ascunse.

*Psalm 110, 9 Sirah 1, 17 7. ***Începerea** înțelepciunii e frica Domului și cunoștință bună easte tuturor celor ce o fac pre ea, credința întru Dumnezeu easte înceaperea priceaperii, iară cei necredincioși (a) defăimează înțelepciunea și învățătura.

8. **Ascultă**, fiiule, învățătura tătâne-tău și nu lepăda legile maicii tale.

9. **Că** cununa darurilor vei lua pre creaștetul tău și lanț de aur împrejurul grumazului tău.

10. **Fiiule**, să nu te înșeale pre tine oamenii cei necredincioși, nici să voiești lor.

11. **De** te vor ruga, zicând: „Vino cu noi, însoțește-te la sânge, și cu strâmbătate să ascun-dem în pământ pre omul cel drept,

12. **Să-l** înghițim pre el ca iadul de viu și să stingem pomenirea lui de pre pământ,

13. **Agoniseala** lui cea de mult preț să o apucăm și vom umplea căsile noastre de prăzi,

14. **Pune-ți** soartea ta cu noi, și o pungă

7. (a) Adecă: cei fără evlavie și necurați.

de obște să avem toți, și un sac să fie noao!”,

15. **Să** nu mergi în cale cu dânsii, ci să-ți abați piciorul tău de la cărările lor.

16. ***Că** picioarele lor la răutate aleargă, și grabnice sânt a vărsa sânge.

17. **Că** nu fără de dreptate să întind mreșile paserilor.

18. **Că** cei ce să însoțesc sângiurilor își agonisesc șie reale, și sfărâmarea oamenilor celor fără de lege e rea.

19. **Acestea** sânt căile tuturor celor ce fac fărădelegi, că cu necredința își rănesc sufletul său.

20. **Înțelepciunea** în răspântie (b) să laudă și prin ulițe îndrăzneală aduce.

21. **Pre** vârvurile zidurilor să vestează, și la porțile celor putearnici șeade, și la porțile cetății cutezind grăiaște.

22. **Câtă** vreamă cei nevinovați să vor țânea de dreptate nu să vor rușina; iară cei nebuni, fiind poftitori de batjocură, necredincioși făcându-să, au urât știința?

23. **Și** vinovați s-au făcut muștrărilor, iată, vă spuiu înainte graiul suflării mele și voi învâța pre voi cuvântul meu.

24. ***Că** am strigat și nu m-ați ascultat, și am întins cuvinte și nu ați luat aminte.

25. **Ci** ați defăimat sfaturile mele și nu ați luat aminte certările mele.

26. **Pentru** aceea, și eu voi râde de perirea voastră și mă voi bucura când va veni voa pîarderea.

27. **Și** când va năvăli asupra voastră fără de veaste nevoie și va veni supărare, ase-

20. (b) Întru ieșirile căilor să cântă și în uliță.

*Isaiia 59, 7

*Isaiia 65, 11

66, 4

Ieremie

7, 12

[13]

menea viforului, și când va veni voao năcazuri și încunjurarea (v) cetății, sau când va veni voao perirea,

28. Că va fi când mă veți chema, și eu nu voi auzi pre voi, căuta-mă-vor cei răi și nu mă vor afla.

29. Că au urât înțelepciunea și cuvântul (g) Domnului nu au ales.

30. Nici au voit să ia aminte sfaturile mele și au batjocorit muștrările mele.

31. Pentru aceea, vor mânca roadele căii sale și să vor sătura de necurăția sa.

32. Căci că făcea strâmbătate pruncilor să vor omori, și cercetarea piarde pre cei necurați.

33. Iară cel ce mă va asculta pre mine va lăcui spre nădejde și să va odihni fără frică de tot răul.

CAP 2

Agonisirea înțelepciunii câte bunătați aduce și câte răutăți depărtează; cu carea vin darurile lui Dumnezeu și fără de carea în tot locul să greșeaște.

1. iiule, de vei priimi graiurile mele și de vei ascunde poruncile mele la tine,

2. Va auzi urechiia ta de cunoștință și o vei pune fiiului tău spre învățatură.

3. Că de vei chema înțelepciunea și de vei da glasul tău cunoștinții (a),

4. Și de o vei căuta pre dânsa ca argintul, și de o vei cerca ca comorile,

5. Atunci vei cunoaște frica Domnului și cunoștința lui Dumnezeu vei afla.

6. Că Domnul dă înțelepciune, și de la fața Lui iase cunoștința și știința.

7. Și adună vistierie celor ce lucrează mântuire și apără meargerea lor.

8. Ca să păzască căile dreptăților, și calea celor ce să tem de Dânsul o va păzi.

9. Atunci vei cunoaște dreptatea și judecata, și vei face toate căile (b) bune.

10. Că de va veni înțelepciunea în cugetul tău, și simțirea sufletului tău bună a fi și să va părea,

11. Sfatul bun te va păzi și cugetul drept te va apăra.

12. Ca să te izbăvească de calea rea și de omul ce nu grăiaște nimica de crezut.

13. O, cei ce au lăsat căile ceale dreapte și umblă în căile întunearecului!

14. Cei ce să veselesc de reale și să bucură de răzvetirea rea.

15. Ale cărora cărări sânt întoarte și strâmbe umbletele lor,

16. Aceia te vor depărta de la calea dreaptă și te vor înstrăina de la gândul bun.

17. Fiiule, să nu te apuce pre tine sfatul rău, carele lasă învățatura tinerețelor și

27. (v) În cea veachie nu easte: cetății, sau când va veni voao perirea; 29. (g) În cea veachie easte: frica. 3. (a)

uită legea lui Dumnezeu.

18. Că ș-au pus lângă moarte casa sa, și lângă iad cu pământanii cărările sale.

19. Toți cei ce umblă pre dânsa nu să vor întoarce, nice vor ajunge la cărări dreapte, că nu-i vor apuca pre ei anii vieții.

20. Că de ar fi umblat pre căi bune, ar fi aflat cărările dreptății neatede.

21. Că cei buni vor lăcui pământul, și cei cuvioși vor rămânea pre el.

22.* Iară căile celor necredincioși vor peri de pre pământ, și cei fără de lege vor peri de pre dânsul. *Iov 18, 17

CAP 3

Înțelepciunea lungeaște viața; mila și adevărul să nu să părăsească, nădejdea spre Dumnezeu, teamerea de Dumnezeu; Dumnezeu să Se cinstească; certarea lui Dumnezeu cu veselie a o priimi; lauda înțelepciunii celor ce urmează înțelepciunea toate le sânt norocite; degrab a da priiatinului și a nu-i face rău; nu a să prici; celor răi a nu urma perirea celor fără de lege, ci blagoslovenia cuvioșilor.

1. iiule! Nu uita legile mele, și cuvintele mele să le păzască inima ta.

2. Că lungimea vieții și anii zilelor și pace vor adaoge ție.

3. Milostenia și credința să nu-ți lipsască, și le înfășură pre eale împrejurul grumazilor tăi, și le scrie pre leazpezile inimii tale, și vei afla har.

4. Și să gândești bune înaintea Domnului și a oamenilor.

5. Fii nădăjduind cu toată inima spre Dumnezeu, iară cu înțelepciunea ta nu te mări.

6. Întru toate căile tale să o cunoști pre dânsa, ca să îndrepteaze căile tale.

7.* Nu fi înțelept întru tine singur, ci te teame de Dumnezeu și te ferește de tot răul. *Rom. 12, 16

8. Atunci va fi vindecare trupului tău și pază oaselor tale.

9.* Cinsteaște pre Domnul din ostenealele tale ceale dreapte și-I dă Lui pârgă din toate rodurile tale ceale dreapte. *Tovi. 4, 7
Luca

10. Ca să se umple jitnițele tale de mulțime de grâu, și să se vearse teascurile tale de vin. 14, 13

11.* Fiiule! Nu defăima învățăturile Domnului, nici slăbit fiind certat de la Dânsul. *Evrei 12, 5

12. Că pre carele iubeaște Domnul îl ceartă și bate pre tot fiul pre carele priimeaște. Apoca. 3, 19

13. Fericit easte omul carele au aflat înțelepciunea și muritoriul carele au cunoscut știința.

14. Că mai bună easte neguțatoriia aceștiia decât vistieriile aurului și ale argintului.

15. Că mai scumpă easte decât piatrile ceale de mult preț, nu stă ei nimica împotrivă ce easte rău, cunoscută easte tuturor celor ce o iubesc pre ea, și tot ce easte scump nu easte ei vreadnic.

În cea veachie easte: Și de vei căuta măiestria cu glas mare; 9. (b) În cea veachie easte: Osiile, prin care să înțăleg căile.

16. Lungimea zilelor și anii vieții sânt în dreapta ei, și în stânga ei, bogăție și mărire, și din gura ei iese dreptatea, legea și mila pre limbă le poartă.

17. Căile ei sânt căi bune și toate cărările ei cu pace.

18. Pom de viață este tuturor celor ce să lipesc de dânsa și celor ce să razimă de ea ca pre Domnul întemeiați.

19. Dumnezeu cu înțelepciunea au întemeiat pământul și au gătit ceriurile cu priceaperea.

20. Și întru cunoștința Lui adâncurile s-au deschis și norii au izvorât apă.

21. Fiiule! Să nu treci, ci păzește sfatul meu și gândul.

22. Ca să fie viu sufletul tău, și să fie har împrejurul grumazului tău, și va fi vindecare trupului tău și purtare de grijă de oasăle tale.

23. Ca să umbli în pace având nădejde în toate căile tale și ca să nu să potignească piciorul tău.

24. Că, de vei șadea, fără de frică vei fi, și, de vei dormi, dulce vei dormi.

25. Și nu te vei teme de frica ce va veni asupra-ți, nici de năvălirile necredincioșilor ceale împresurătoare.

26. Că Domnul va fi întru toate căile tale și va întări piciorul tău, ca să nu te clătești.

27. Nu te lăpăda a nu face bine celui lipsit, când poate a ajuta mâna ta.

28. Nu zice: „Du-te și să te întorci și mâne îți voi da”, putând tu face bine, că nu știi ce va aduce cea viitoare.

29. Nu meșteșugi reale asupra priiatinului tău, carele vine de airea și nădăjduiaște spre tine.

30. Nu fi iubitoriu de vrajbă împotriva omului în zădar, ca să nu-ți faci ție ceva rău.

Psal. 36, 1 31. Nu-ți agonisi ocările oamenilor răi, nici urma căilor lor.

32. Că necurat este înaintea Domnului tot călcătoriul de leage, și cu cei drepti nu să împreună.

33. Blăstămul Domnului în casele celor necredincioși, iară curțile dreptilor bine să cuvântă.

34. Domnul mândrilor stă împotriva, iară celor smeriți le dă dar.

35. Cei înțelepți vor moșteni mărire, iară cei necredincioși au înălțat ocară.

CAP 4

Înțeleptul cu pilda sa îndeamnă a cerca înțelepciunea, a căriia folosințe le tâlcuiaște; a să abate de la căile necuraților și a cuprinde a dreptilor, pentru paza inimii, a gurii și a pașilor.

1. scultați, fii, învățătura părintelui și luați aminte să cunoașteți știința.

2. Că dar bun dăruiesc voao, legea mea să nu o părăsiți.

3. Că și eu am fost ascultătoriu tătâne-mieu și iubit înaintea feații maicii mele,

CAP 3 ȘI 4

4. Carii mă învăța și zicea: „Să se întărească cuvântul nostru în inima ta, păzește poruncile și nu le uita.

5. Agoniseaște-ți înțelepciune, câștigă-ți știință, nu uita, nici treace cu vederea cuvintele gurii mele, nici te abate de la graiurile gurii mele.

6. Nu o părăsi pre dânsa și te va ținea pre tine, iubeaște-o și te va păzi.

7. Înceaperea înțelepciunii este a câștiga înțelepciune, și întru toată agoniseala ta, agoniseaște-ți știință.

8. Priimeaște-o și o cuprinde pre ea, și te va înălța, cinsteaște-o ca să te cuprinză.

9. Ca să dea capului tău cunună de daruri și să te acopere cununa mângăierii”.

10. Auzi, fiiule, și priimeaște cuvintele mele, și să vor înmulți anii vieții tale, ca să fie multe căile vieții tale.

11. Că te învăț căile înțelepciunii și te îndreptez pre cărări dreapte.

12. Că de vei umbla, nu să vor împiedeca pașii tăi, și de vei alerga, nu te vei osteni.

13. Ține-te de învățătura mea și nu o lăsa, ci păzește-o pre ea ție spre viața ta.

14. În căile necredincioșilor nu merge, nici să râvnești căile celor fără de leage.

15. Ori în care loc să adună tabăra, să nu mergi acolo, fugi de la dâșii și te departă.

16. Că nu dorm până nu fac rău, și să ia somnul de la dâșii, și nu adorm.

17. Că aceia să hrănesc cu bucatele necurăției și să îmbată cu vinul călcării de leage.

18. Iară căile dreptilor ca lumina luminează, merg și luminează până când să plinească zioa.

19. Iară căile necredincioșilor sânt întunecate, că nu știu cum să împiadeacă.

20. Fiiule! Ia aminte graiurile mele și de cuvintele mele alătură-ți urechiia ta.

21. Ca să nu scază izvoarele tale, păzește-le în inima ta.

22. Că viața sânt tuturor celor ce le află pre eale și vindecare a tot trupul.

23. Cu toată paza păzește inima ta, că dintru acestea sânt ieșirile vieții.

24. Leapădă de la tine gura cea îndărătnică, și buzele ceale nedrepte le depărtează de la tine.

25. Ochii tăi drept să caute, și geanele tale drept să clipească.

26. Dreapte umblări fă cu picioarele tale și căile tale le îndreptează.

27. Să nu te abați de-a dreapta, nici de-a stânga, și-ți abate piciorul tău de la calea cea rea.

28. Că căile ceale de-a dreapta le știe Domnul, iară ceale de-a stânga sânt întoarte.

29. Și El dreapte va face umblările tale, și călătoriile tale în pace le va povățui.

CAP 5

Poruncește a să feri de curvă și să nu să piarză ostenealele și anii; muiarea sa să o iubească, și de cea străină să fugă.

1. iile! Ia aminte la înțelepciunea mea și la cuvintele mele pleacă urechiia ta.

2. Ca să păzești cugetul bun; și știința buzelor mele poruncesc ție.

3. Nu te uita la muiarea rea, că miire pică din buzele muierei curve, care până la o vreme îndulcește grumazul tău,

4. Iară mai pre urmă mai amară decât fiiarea vei afla și mai ascuțită decât sabiia cea de amândoo părțile ascuțită.

5. Că picioarele nebunei pogoară pre cei ce să lipesc de dânsa cu moarte la iad.

6. Și urmele ei nu sânt stătătoare, că pre căile vieții nu umblă, și rătăciți sânt pașii ei, și nu bine cunoscuți.

7. Deci, fiiule, ascultă-mă pre mine și să nu faci netreabnice cuvintele mele!

8. Depărtează-ți calea ta de la dânsa și nu te apropiia de ușile casii ei.

9. Ca să nu dai altora viața ta și zilele tale celor nemilostivi.

10. Ca să nu să sature străinii de putearea ta și să nu între ostenealele tale în casă străină.

11. Și-ți va părea rău pre urmă, când să va zdrumica carnea trupului tău.

12. Și vei zice: „Cum am urât învățătura și de la muștrări s-au depărtat inima mea?

13. Nu am ascultat glasul celui ce mă certa, și celui ce mă învăța nu mi-am plecat urechiia mea.

14. În puțină vreme m-am făcut întru tot răul, în mijlocul adunării și a săborului”.

15. Fiiule! Bea apă din vasele tale și din izvorul fântânilor tale.

16. Să se vearse ție apele din izvorul tău, și prin ulițile tale să treacă apele tale.

17. Să-ți fie avearea numai ție sângur, și nimenea strein să nu să împărtășască cu tine.

18. Izvorul apei tale să fie al tău, și te veselește cu muiarea cea din tinerețele tale.

19. Cerbul dragostii și puiul de cerb al darurilor tale să vorbească cu tine, și a ta să-ți urmeze ție și să fie cu tine în toată vremea.

20. Că petrecând împreună întru dragostea ei te vei înmulți, nu fi mult cu cea străină, nici să te cuprinzi cu brațele ceia ce nu easte a ta.

*Iov 14, 16
31, 4
34, 21

21.* Că înaintea ochilor lui Dumnezeu sânt căile omului, și toate urmele lui le socotește.

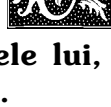
22. Fărdelegile vânează pre om, și să strânge fieștecure cu lanțurile păcatelor sale.

23. Aceasta să sfârșească cu cei neînvațați, și din mulțimea averii sale s-au lăpădat și au perit pentru nebunie.

CAP 6

A să feri de chizășie; pre cel leaneș îl îndeamnă spre lucrare cu pilda furnicii; însămnează pre călcătoriul de leage; șasă lucruri ureaște Domnul; îndeamnă spre paza legii, și să nu poștești frumsețea muierei, ci să te ferești de împreunarea preacurvei.

1. iile! De vei lua în chizășie pre priiatinul tău, da-ți-vei vrăjmașului mâna ta.

2. Că cursă tare sânt omului buzele lui, și să prinde cu cuvintele gurii sale.

3. Fă, fiiule, ceale ce-ți poruncesc eu, și te vei mântui, că vei merge în mâinile celor răi pentru priiatinul tău, nu slăbi, ci lasă să se mânie priiatinul tău, pre carele l-ai luat în chizășie.

4. Să nu dai somn ochilor tăi, nici să dormitezi cu geanele tale.

5. Ca să te mântuiești ca o căprioară din cursă și ca o pasăre din laț.

6. Mergi la furnică, o, leaneșule, și urmează văzând căile ei, și fii mai înțelept decât dânsa.

7. Că aceea, nefiind lucrătoare de pământ, nici având pre cineva să o îndeamne, nici supt stăpân fiind,

8. Își gătește vara hrană și multă strânsoare face în vremea săcerișului. Sau mergi la albină și vei cunoaște cât easte de lucrătoare și cât de curat lucru face, ale căriia osteneale împărății și proștii le aduc spre sănătate, și de toți easte iubită și mărită, macar de easte și slabă de puteare, ci, pentru înțelepciune cinstindu-o, o au luat înainte.

9. Până când, o, leaneșule, zaci? Și când te vei scula din somn?

10.* Puțin să dormi și puțin să șezi și puțin să dormitezi și puțin să-ți îmbrățișezi pieptul cu mâinile.

*Jos
24, 33

11. Că apoi îți va veni ție, ca un călătoriu rău, sărăciia și lipsa, ca un bun alergătoriu.

12. Iară de nu vei fi leaneș, veni-va ca un izvor săcerișul tău, și sărăciia, ca un călătoriu rău, va fugi de la tine.

13. Omul cel fără de minte și fără de leage umblă în căi reale, și acela face sămn cu ochiul, și bate cu piciorul, și învață amerințind cu deagetul.

14. Și inima îndărăptnică meșesugeaște reale în toată vremea, unul ca acela turburări face cetății.

15. Pentru aceea, fără de veaste va veni la perirea și tăierea și sfărâmarea nevindecată.

16. Că să bucură de toate ceale ce ureaște Dumnezeu, și să va sfărâma pentru necurățtia sufletului.

17. Ochiul sumetului, limba nedreaptă, mâinile ceale ce varsă sânge drept.

18. Și inima ceaea ce meșesugeaște gânduri reale și picioarele ceale grabnice a face rău să vor piiarde.

19. Ațâță minciună mărturiia nedreaptă și scorneaște judecări întră frați.

20. Fiiule! Păzește legile tătâne-tău și nu lepăda învățăturile maicii tale.

21. Și le lipeaște de sufletul tău pururea și le înfășură împrejurul grumazului tău.

22. Când umbli le poartă și cu tine să fie, ca să te păzască când vei dormi, și când te vei scula, să vorbească cu tine.
23. Că porunca legii easte sfeașnic și lumină și calea vieții și muștrare și învățătură.
24. Ca să te păzască de muiarea cu bărbat și de pâra limbii străine.
25. Fiiule! Să nu te biruiască pofta frum-seații, nici să te vâneză cu ochii tăi, nici să te înșeale geanele ei.
26. Că prețul curvii easte cât și al unii pâni, și muiarea vâneză sufletele bărbaților celor de cinste.
27. Au, doară, va ascunde cineva foc în sân și nu-ș va arde hainele?
28. Au umbla-va cineva pre cărbuni de foc aprinși și nu-ș va arde picioarele sale?
29. Așea cel ce întră la muiare cu bărbat nu va fi fără de vină, nici tot cel ce să atinge de dânsa.
30. Nu easte minune de prind pre cineva furând, că fură ca să-și sature sufletul său cel flămând.
31. Și de să va prinde, va plăti de șapte ori, și toate averile sale dându-le, să va răscum-păra pre sine.
32. Iară preacurvariul pentru lipsa minții perire sufletului său câștigă.
33. Dureri și ocară pătimeaște, și batjocura lui în veac nu să va șterge.
34. Că plină e de râvnă mâniia bărbatului ei, și nu-i va fi milă de el în zioa judecății.
35. Nu va lăsa vrajba nici pentru o plată, nici să va îmblânzi pentru multe daruri.

CAP 7

Îndeamnă pre tinăr spre cuprinderea înțelepciunii și paza poruncilor, și să se ferească de lingușiturile curvelor, care pre larg le scrie.

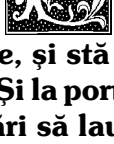
1. **iiule! Păzește cuvintele mele și ascunde la tine poruncile mele.**
2. **Fiiule! Cinsteaște pre Domnul și te vei întări, și afară de Dânsul nu te teame de altul.**
3. Păzește poruncile mele și vei trăi, și cuvintele mele ca lumina ochilor înfășură-le la deagetele tale și le scrie pre lățimea inimii tale.
4. Zi înțelepciunea a fi sora ta, și minte înțelegătoare îți câștigă ție.
5. Ca să te păzască de muiarea străină și vicleană, carea te amăgeaște cu cuvinte dulci.
6. Că privind pre fereastră din casa ei la uliță,
7. Ori pre carele tinăr dintră feciorii cei neînțelepți va vedea lipsit de minte.
8. Trecând pre lângă unghiul casii ei și grăind,
9. Seara întru întunearec, când e liniște de noapte și negură,
10. Iasă înaintea lui muiarea având chip de curvă, carea face a zbura inima tinerilor.
11. Și easte răsfățată și nestâmpărată,

CAP 7 ȘI 8

- și în casă nu să așază picioarele ei.
12. Că în câtăva vreme afară să dezmiardă, și câtăva vreme în uliță prin tot unghiul pândeaște.
13. După aceea, să apucă și-l sărută pre el, și cu față fără de rușine zice cătră el:
14. „Jertvă de pace easte mie astăzi, dau rugăciunile mele.
15. Pentru aceea am ieșit înaintea ta, poftind fața ta, și te-am aflat.
16. Cu fășuri am întins patul meu, cu așternuturi de ceale din Eghipt am așternut.
17. Am stropit așternutul meu cu șofran și casa mea cu scorțișoare.
18. Vino să ne desfătăm cu iubire până dimineață, vino, și cu dragoste să ne tăvălim.
19. Că nu easte bărbatul meu acasă, s-au dus cale delungată.
20. Legătură de argint luând în mâinile sale, după multe zile să va întoarce la casa sa”.
21. Și l-au abătut pre el cu multă vorbă, și cu lațurile buzălor ei l-au tras pre el.
22. Și el au mers după ea degrabă, și ca un bou la junghiiare să aduce, și ca un câne la legătură.
23. Sau ca un cerb rănit cu săgeata la ficat și sârguiaște ca pasărea la laț, neștiind că pentru suflet aleargă.
24. Acum, dară, fiiule, ascultă-mă și ia aminte cuvintele gurii mele.
25. Să nu să abată la căile ei inima ta și să nu te rătăcești în cărările ei, că pre mulți rânindu-i i-au pierdut și nenumărați sânt pre carii i-au omorât.
26. Căile iadului e casa ei, care duc la cămările morții.

CAP 8

Înțelepciunea îndeamnă spre a sa cuprindere, și pre sine în multe chipuri să laudă, zicând că easte cu Dumnezeu veacinică, cu Dânsul toate făcându-le; pre carea cei ce o cearcă fericiți sânt, iară cei ce o urgisesc mișei vor fi.

1. **ntre aceea, tu mărturiseaște înțelepciunea, ca înțelepciunea să te asculte pre tine.**
2. **Că pre vârvurile celor înalte easte, și stă în mijlocul cărărilor.**
3. Și la porțile celor putearnici șeade, și întru intrări să laudă:
4. „Pre voi, o, oamenilor, vă rog, și dau glasul meu fiilor oamenilor.
5. Înțeleageți cei fără de răotate măiestriia, și cei neînvățați puneți la inimă.
6. Ascultați-mă pre mine, că lucruri de cinste voiu grăi și voiu scoate din buze ceale dreapte.
7. Că adevărul să va învăța grumazul meu, și urâte sânt înaintea mea buzele mincinoase.
8. Cu dreptate sânt toate graiurile gurii mele, nimic nu easte întru dânsesele strâmb, nici încâlcit.
9. Toate sânt neatede celor ce cunosc și dreapte celor ce află știința.
10. Luați învățătura și nu argint, și

știința mai vârtos decât aurul lămurit, și agonisiți cunoștința mai mult decât aurul curat.

11. Că mai bună este înțelepciunea decât pietrele ceale de mult preț, și tot ce este scump nu este vreadnic ei.

12. Eu înțelepciunea am sălășluit sfatul, și cunoștința și gândul eu am chemat.

13. Frica Domnului ureaște nedreptatea, și sumeția și mândria și căile vicleanilor și gura cea necredincioasă (a) o am urât eu și căile ceale răzvlătite ale celor răi.

14. Al meu este sfatul și îndreptarea, a mea este înțelepciunea și a mea este tăria.

15. Prin mine împărații împărățesc, și cei putearnici scriu dreptatea.

16. Prin mine cei mari să măresc, și stăpânii prin mine stăpânesc pământul.

17. Eu iubesc pre cei ce mă iubesc pre mine, și cei ce mă caută vor afla dar.

18. Bogăția și mărirea a mea este, și agonisala a multora și dreptatea.

19. Mai bine este a mă înmulți pre mine, decât aurul și piatra cea mult scumpă, și rodurile mele mai bune sânt decât argintul cel ales.

20. În căile dreptății umblu și în mijlocul cărărilor adevărului petrec.

21. Ca să împarț avuția celor ce mă iubesc și să umplu vistieriile lor de bunătăți; de voi spune voao ceale ce să fac în toate zilele, voi pomeni ceale din veac să le număr.

22. Domnul m-au zidit pre mine început căilor Sale, spre lucrurile Sale.

23. Mai înainte de veaci m-au întemeiat pre mine, întru început, mai înainte de a face pământul;

24. Și mai înainte de a facerea adâncurile, mai înainte de a ieși izvoarele apelor;

25. Mai înainte de ce s-au înfipt munții, mai înainte decât toate dealurile m-au născut pre mine.

26. Domnul au făcut laturile și pustiile și marginile lumii supt ceriu.

27. Când gătea ceriul cu Dânsul eram, și când Și-au osibit scaonul Său preste vânturi,

28. Și când au întărit norii cei de sus, și ca niște țării au pus izvoarele ceale de supt ceriu,

29. Când au pus mării hotar și apelor, ca să nu treacă țărurile sale, și tari au făcut temeliiile pământului,

30. Eram la Dânsul tocmind, eu eram de carea să bucura și în toate zilele mă veseleam înaintea feței Lui în toată vremea.

31. Când Să veselea lumea săvârșind și Să veselea întru fiii oamenilor.

32. Acum, dară, fiiule, ascultă-mă pre mine și fericiți sânt carii păzesc căile mele. (b)

33. Ascultați înțelepciunea și vă înțe-

13. (a) În cea veachie nu să află: și gura cea necredincioasă.

32. (b) În cea grecească este: Acum, dară, fiiule, ascultă-mă

lepțiți și nu vă depărtați de la dânsa.

34. Fericit este bărbatul cel ce mă ascultă, și omul carele va păzi căile mele și priveghiază la ușile mele pururea și păzește pragurile ușilor mele.

35. Că ieșirile mele sânt ieșiri de viață, și să gătească vrearea de la Domnul.

36. Iară cei ce greșesc asupra mea fac păgânătate în sufletele sale, și cei ce mă urasc pre mine iubesc moartea”.

CAP 9

Înțelepciunea, zidindu-și casă, chiiamă la sine pre toți, lungeaște viața, și de muiarea nebună și fără de omenie mântuiaște; cel lipsit de minte și hulitoriu nu va priimi învățătura și musturarea, ci cel drept și înțelept.

1. nțelepciunea și-au zidit și casă și au întărit șapte stâlpi.

2. Junghiat-au jertvele sale și au amestecat în clondirile sale vin,

și au gătit masa sa ei.

3. Trimis-au pre slugile sale să chiiame cu înaltă strigare la clondiriu, grăind:

4. „Cel ce este neînțelept să se abată la mine!” Și celor lipsiți de înțelepciune le-au zis:

5. „Veniți de mâncați pâinea mea și beați vinul carele l-am turnat voao.

6. Lăsați neînțelepciunea, ca în veac să împărățiți, și cercați înțelepciunea ca să trăiți, și vă îndreptați mintea întru cunoștință”.

7. Cel ce învață pre cei răi ia și ocară, și cel ce ceartă pre cel necurat să ocărăște pre sine, că certările la cel necurat sânt rane lui.

8. Nu muștra pre cei răi, ca să nu te urască, muștra pre cel înțelept și te va iubi pre tine.

9. Dă pricină înțeleptului, și mai înțelept va fi, arată dreptului, și va adaoge a priimi.

10.* Începutul înțelepciunii este frica Domnului, și sfatul sfinților priceaperea; iară a cunoaște legea este a cugetului bun.

11. Că întru acesta chip multă vreme vei trăi și să vor adaoge ție anii vieții tale.

12. Fiiule! De vei fi înțelept, ție vei fi înțelept și vecinilor tăi; iară de vei fi rău, numai tu sângur vei lua ceale reale. Fiiul învățat înțelept va fi, și pre cel neînvațat slugă va avea. Cel ce să razimă de minciuni, acela paște vânturile și goneaște pasări zburătoare, că și-au părăsit căile viei sale și au rătăcit din cărările agonisirii sale, și umblă prin pustie fără de apă și prin pământ desfătat întru seate, și adună cu mâinile nerodire.

13. Muiarea nebună și fără de omenie să va lipsi de pâine, carea nu știe de rușine.

14. Șeade în ușile casii sale pre scaon, afară, în uliță,

15. Chemând pre cei ce trec pre cale și-și fac căile sale: „Cel ce este întru voi fără

pre mine: Fericit bărbatul carele ascultă pre mine și omul carele căile mele le păzește.

*Sus

1, 7

Psalm

110, 9

Sirah

1, 17

de minte, abată-să la mine”.

16. Și celor lipsiți de minte le poruncește, zicând:

17. „Atingeți-vă cu dulceață de pâine ascunsă și beați apă dulce de furtișeag”.

18. Și el nu știe că pământeanii la dânsa pier și îi duc în fundul iadului.

19. Ci fugi, nu te zăbovi la locul ei, nici întoarce ochiul tău spre dânsa, că așa o vei trece ca o apă străină.

20. Și treci izvorul străin, și te depărtează de apa altora, și nu bea din fântâna străină, ca să trăiești multă vreme, și să se adaogă ție anii vieții.

CAP 10

Schimbă cuvântul despre fiul înțelept și nebun, drept și necredincios, lucrătoriu și leaneș, curat și necurat; despre dragoste și urâre; despre bunătatea și răutatea limbii.

1. iul înțelept veselește pre tatăl său, iară fiul nebun întristează pre mumă-sa.

Jos 11, 4 2. Nu vor folosi avuțiile celor fără de lege, iară dreptatea îi va izbăvi din moarte.

3. Nu va omorî Domnul cu foame sufletul dreptului, iară viața necredincioșilor o va surpa.

4. Sărăciia smerește pre om, iară mâinile celor bărbați să îmbogățesc.

5. Fiiiul certat înțelept va fi, și pre cel neînvățat slugă-l va avea.

6. Scăpat-au de zăduf fiiiul înțelept, iară feciorul cel călcătoriu de lege să strică de vânt în vremea săcerișului.

7. Bindecuvântarea Domnului pre capul dreptului, iară gura necredincioșilor o acopere plângere fără de vreme.

8. Pomenirea dreptilor cu laude, iară numele necredincioșilor să stinge.

9. Cel înțelept cu inima priimește poruncile, iară cel neascultătoriu împiedecându-să cu buzele alunecă.

10. Cel ce umblă drept umblă cu nădejde, iară cel ce strâmbează căile sale să va cunoaște.

Sira. 27, 22 11. Cel ce face cu ochiul cu înșălăciune adună întristare oamenilor, iară cel ce muștră cu îndrăzneală face pace.

12. Izvor de viață este în mâna dreptului, iară gurile necredincioșilor le va acoperi perirea.

1 Cor. 13, 4 13. Ura scornește sfadă; iară dragostea acopere pre toți cei ce nu iubesc sfăzile.

1 Petr. 4, 8 14. Cel ce scoate din buze înțelepciune bate cu toiag pre omul cel fără de inimă.

15. Înțeleptii tănuiesc în sine știința; iară gura celui fără de socoteală să apropie de sfărâmare.

16. Agoniseala bogățiilor este cetate tare, iară sfărâmarea necredincioșilor este sărăciia.

17. Faptele dreptilor viață fac, iară roadele necredincioșilor, păcate.

18. Căile vieții le păzește învățătura, iară învățătura nemustrată rățăcește.

19. Buzele ceale dreapte acopere vrajba; iară cei ce grăiesc ocări prea fără de minte sânt.

CAP 10 ȘI 11

20. Din vorba multă nu vei scăpa de păcat, iară cel ce-și ține buzele înțelept va fi.

21. Argint lămurit este limba dreptului, iară inima necredinciosului să va stinge.

22. Buzele dreptilor știu lucruri înalte; iară cei fără de minte întru lipsă să vor sfârși.

23. Bindecuvântarea Domnului pre capul dreptului, aceasta îl îmbogățește, și nu să va adaogă lui întristare în inimă.

24. Cu răs nebunul face reale, iară învățătura la om naște înțelepciune.

25. Cel necredincios cu perirea să poartă, iară pofta dreptului este priimită.

26. Mergând viforul piare cel necredincios; iară dreptul abătându-să să mântuiește în veac.

27. În ce chip e agurida (a) la dinți stricătoare și fumul la ochi, așa fărădelegea celor ce să poartă cu ea.

28. Frica Domnului adaogă zilele, iară anii necredincioșilor să vor împuțina.

29. Petreace cu dreptii veseliia, iară nădejdea necredincioșilor va peri.

30. Întărirea cuviosului este frica Domnului, iară celor ce fac reale sfărâmare.

31. Dreptul în veac nu să va clăti, iară necredincioșii nu vor lăcui pământul.

32. Gura dreptului pică înțelepciune, iară limba nedreptului va peri.

33. Buzele oamenilor drepti pică daruri, iară gura celor necredincioși să răzvlătește.

CAP 11

Folosurile dreptății și a celorlalte fapte bune, și nefolosirile vicleșugului și a deșertelor bogății.

1. umpenele vicleane urâciune sânt înaintea Domnului, iară cumpăna dreaptă priimită este Lui.

2. Oriunde întră sudalma, acolo și ocară; iară gura smeriților cugetă înțelepciune.

3. Săvârșirea dreptilor va îndrepta pre dânșii, iară împiedecarea călcătorilor de lege îi va prăda pre ei.

4.* Nu vor folosi averile în zioa mâniei, iară dreptatea va izbăvi din moarte; murind, dreptul lasă grija, iară perirea necredincioșilor este urâtă și de răs.

5. Dreptatea nevinovatului îndreptează căile; iară necredința cade întru nedreptate.

6. Dreptatea oamenilor drepti va izbăvi pre ei; iară cei fără de lege să vânează de păgânătatea lor.

7. Sfârșindu-să omul drept, nu-i piare nădejdea; iară lauda necredincioșilor va peri.

8. Dreptul din cursă va scăpa, și în locul lui să va da cel necredincios.

9. În gura celor necredincioși lațul cetățeanilor; iară chipzuirea dreptilor, cu bună sporire.

10. Întru bunătățile dreptilor să îndreaptă cetatea, și întru perirea necredincioșilor, bucurie.

11. Întru bindecuvântarea dreptilor să va înălța cetatea; iară cu gura necredincioșilor

27. (a) Agurida: strugur acru.

*Sus 10, 2

să va săpa.

12. Batjocorește pre cetățeani cel lipsit de minte; iară bărbatul înțelept liniște aduce.

13. Omul cel cu doao limbi descopere sfaturi întru adunare; iară cel credincios cu duhul ascunde lucrurile.

14. Cei ce nu au ocărmurire cad ca frunzăle; iară mântuirea este întru mult sfat.

15. Cel rău rău face când să împreună cu dreptul, și ureaște sunetul adevărului.

16. Muiarea de treabă face bărbatului mărire, iară muiarea care ureaște ceale dreapte este scaon de ocară; cei leaneși sânt nevreadnici de avuții.

17. Omul milostiv bine face sufletului său; iară cel nemilostiv piază trupul său.

18. Cel necredincios face lucruri nedrepte; iară sămânța dreptilor, plata adevărului.

19. Fiiul drept să naște spre viață, iară urmarea celui necredincios spre moarte.

20. Urăciune sânt înaintea Domnului căile strâmbe; iară priimiți sânt Lui toți cei nevino-vați în cale.

21. Cel ce-și pune mâinile în mână cu strâmbătate nu va fi necertat, iară cel ce samănă dreptate va lua plata dreptilor.

22. Precum este cercelul de aur în nările porcului, așa este frumsețea muierii ceii cu nărav rău.

23. Pofța dreptilor toată este bună; iară nădejdea necredincioșilor va peri.

24. Sânt care sămânând ale sale mai multe fac; sânt și care adunând ceale străine sărăcesc.

25. Tot sufletul e binecuvântat; iară omul mănios nu este cu bună-cuviință.

26. Cel ce ține grâul să-l lasă neamurilor, (a) iară binecuvântarea este preste capul celui darnic.

27. Cel ce face bine caută dar bun; iară pre cel ce caută reale realele îl vor ajunge pre el.

28. Cel ce nădăjduiaște întru avuția sa, acela va cădea; iară cel ce sprijinește pre cei drepti, acela va răsări.

29. Cel ce nu poartă grije de casa sa va moșteni vânturi și va sluji cel neînțelept celui înțelept.

30. Din rodul dreptății creaste pomul vieții; iară sufletele călcătorilor de lege să vor lua devreame.

1 Petr. 4, 18 31. Că de vreamă ce dreptul abia să mântu-iaște, dară necredinciosul și păcătosul unde să va afla?

CAP 12

Iară grăiaște despre cel ce iubeaște certarea și despre cel ce o ureaște; despre cel credincios și drept; despre cel lucrătoriu și despre cel leaneș; despre cel nebun și cel înțelept; despre bunătățile și răutățile limbii.

1. el ce iubeaște învățătura iubeaște știința; iară cel ce ureaște certarea este fără de minte.

2. Cel bun află milă de la Domnul Dum-

26. (a) În Parimie este: și cel ce vinde grâul scump îl blastămă norodul.

nezeu, iară omul cel fără de lege uitat va fi.

3. Nu să va ferici omul din fărădelege; iară rădăcinile dreptilor nu să vor smulge.

4. Muiarea bărbată cunună este bărbatului său; că, precum este viarmele în lemn, așa muiarea cea făcătoare de rău își piază bărbatul.

5. Gândurile dreptilor sânt judecați, iară necredincioșii isprăvesc înșălăciuni.

6. Cuvintele necredincioșilor sânt cu vicleșug spre sânge; iară gura dreptilor va izbăvi pre dânsii.

7. Oriunde să va întoarce cel necredincios să va stânge; iară casăle dreptilor vor rămânea.

8. Gura înțeleptului o laudă omul, iară pre cel împietrit la inimă îl batjocoreaște.

9.* Mai bun este omul fără de boierie, carele slujeaște șieși, decât cel cu boieria și lipsit de pâine. *Sira. 10, 30

10. Dreptului să face milă de sufletul dobitoacelor sale; iară rărunții necredincioșilor sânt nemilostivi.

11.* Cel ce lucrează pământul său să va sătura de pâine; iară cei ce umblă după deșertăciuni sânt lipsiți de minte. *Jos 28, 19 Sira.

12. Celui ce-i place a-și petrece cu vinul în curțile sale lasă ocară. 20, 1 [29]

13. Poftele necredincioșilor sânt reale, iară rădăcina credincioșilor întru țării.

14. Pentru păcatul buzălor cade în laț păcătosul, iară dreptul scapă de el; cel ce să uită lin să va mântui, iară cel ce întimpină în uși năcăjeaște sufletele.

15. Din rodirile gurii sufletul omului să va sătura de bunătați, și plata buzălor lui să va da lui.

16. Căile nebunilor dreapte sânt înaintea lor; iară cel înțelept ascultă sfaturile.

17. Nebunul întru aceași zi își arată mânia sa, iară înțeleptul își ascunde ocară sa.

18. Credința adevărată o spune dreptul; iară mărturia nedreptilor este înșălătoare.

19. Sânt care grăiesc și rănesc ca cu sabia; iară limbile înțeleptilor vindecă.

20. Buzăle adevărate îndreptează mărturisire; iară martorul grabnic are limbă nedreaptă.

21. Vicleșug este în inima celui ce meșteșugeaște reale, iară cei ce voiesc pace să vor veseli.

22. Nu place dreptului nimica ce este strâmb; iară cei necredincioși să vor umplea de reale.

23. Urăciune sânt Domnului buzăle minci-noasă; iară cel ce face credință priimit este la Dânsul.

24. Omul priceput este scaon științei; iară inima nebunilor va întâmpina blăstămuri.

25. Mâna celor aleși lezne stăpâneaște; iară cei vicleani vor fi de pradă.

26. Cuvântul cel înfricoșat turbură inima omului drept; iară veasta bună îl veseleaște pre dânsul.

27. Cunoscătoriu drept șie însuși va fi priiatin, iară cunoștințele necredincioșilor fără de blândeate; pre cei ce păcătuiesc îi vor

ajunge realele, și calea necredincioșilor va înșăla pre dânșii.

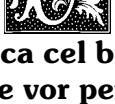
28. Nu va dobândi vicleanul vânat; iară omul curat, agonisală scumpă.

29. În căile dreptății este viață, iară căile celor ce țin minte răul sânt spre moarte.

CAP 13

Despre fiul înțelept; despre paza gurii și cu socoteală a grâii; despre săracul cel bogat și bogatul cel sărac; candila necredincioșilor, bogăția cu pripă și întârzierea nădejzii, toate cu sfat a să face și cu cei înțelepți a umbla; despre cel ce îngăduiaște toiagului și despre pânțelele cel nesățios.

1. iul înțelept ascultă pre tatăl său, iară cel neascultătoriu, întru pierzare.

2. Din rodurile dreptății va mânca cel bun; iară sufletele călcătorilor de leage vor peri fără de vreme.

3. Cel ce-și păzește gura sa păzește-și sufletul său; iară cel ce nu-și opreaște buzăle frică-și va face șie.

4. Întru poftte este tot cel fără de lucru; iară mâinile celor bărbați sânt întru nevoie.

5. Ureaște dreptul cuvântul nedrept; iară necredinciosul să rușinează și nu are îndrăzneală.

6. Dreptatea păzește pre cei fără de răutate; iară pre cei necredincioși îi face răi păcatul.

7. Sânt carii să îmbogățesc sânguri pre sâne nimica având; și sânt carii să smeresc pre sine cu multă bogăție.

8. Răscumpărarea sufletului omului este bogăția lui; iară săracul nu suferă certarea.

9. Lumină dreptilor e pururea, iară lumina necredincioșilor să va stânge. Sufletele viclane rătăcesc întru păcate, iară dreptii să îndură și miluiesc.

10. Cel rău cu sudalmă face reale; iară cei ce să cunosc pre sine sânt înțelepți.

11. Avearea adunată cu fărădeleage să va împuțina, iară celui ce-și strânge cu credință să va înmulți.

12. Dreptul să îndură și împrumutează; mai bun este cel ce începe a ajuta cu inima, decât cel ce făgăduiaște și la nădejde aduce; că pomul vieții e pofta bună.

13. Cel ce nu bagă în samă lucrul nebăga-să-va în samă de el; iară cel ce să teame de poruncă, acela e sănătos.

14. Fiiului viclean nimica nu este bun; iară lucrurile slugii înțeleapte vor spori și să va îndrepta calea lui.

15. Leagea înțeleptului este izvorul vieții; iară cel fără de minte supt laț va muri.

16. Înțeleagerea bună dă dar; iară a cunoaște leagea este a cugetului bun; și căile celor nebăgători de samă întru perire.

17. Tot cel isteț lucrează cu cunoștință; iară cel fără de minte își întinde șie reale.

18. Împăratul îndrăzneț va cădea în reale; iară sluga înțeleaptă va izbăvi pre el.

19. Sărăciia și ocară o strică învățatu-

ra; iară cel ce păzește muștrările să va mări.

20. Poftte necredincioșilor îndulcesc sufletul; iară lucrurile necredincioșilor departe sânt de cunoștință.

21. Cel ce umblă împreună cu cei înțelepți înțelept va fi; iară cel ce umblă cu cei fără de minte să va cunoaște.

22. Pre cei ce păcătuiesc îi vor ajunge realele; iară pre cei drepți îi va ajunge binele.

23. Omul bun va lăsa după sine moșteani pre fiii fiilor; iară bogăția necredincioșilor să strânge dreptilor.

24. Dreptii vor petrece mulți ani întru bogăție; iară nedreptii vor peri degrab.

25. Cel ce nu să îndură de toiag uraște pre fiul său; iară cel ce iubeaște îl ceartă cu de-adinsul.

26. Dreptul mâncând va sătura sufletul său; iară sufletele necredincioșilor vor fi lipsite.

CAP 14

Multe fealiuri de întâmplări a înțelepciunii și a nebuniei; cu înțelepciunea fieștecare stat bine să îndreptează, cu carea cel ce să porneaște spre milă și patimile le mulcomeaște; iară greșealele pierd pre oameni.

1. uierile ceale înțeleapte au zidit casă; iară cea fără de minte le-au surpat cu mâinile sale.

2. Cel ce umblă drept să teame de Domnul;* iară cel ce umblă strâmb pre căile sale să va defăima.

3. Din gura nebunilor toiag de ocară; iară buzele înțelepților îi păzesc pre ei.

4. Unde nu sânt boi, iaslea este deșartă; iară unde sânt holde multe, arătată este tăriia boului.

5. Mărturiia credincioasă nu minte, iară mărturiia strâmbă ațâță minciuni.

6. Căuta-vei înțelepciunea la cei răi și nu o vei afla; iară la cei înțelepți lezne este simțirea.

7. Toate sânt împotivă omului fără de minte; iară armele simțirii sânt buzele înțeleapte.

8. Înțelepciunea celor învățați este a-și cunoaște căile sale; iară gândul celor fără de minte este în rătăcire.

9. Casălor celor fără de leage le trebuiaște curățeniia; iară casele dreptilor sânt priimate.

10. Inima sâmtitoare a omului măhneaște sufletul său; iară când să veselește, nu să amească cu ocară.

11. Casăle celor necurați să vor stânge; iară lăcașurile celor drepți să vor întări.

12. Este cale carea să pare oamenilor dreaptă; iară sfârșitul ei duce în fundul iadului.

13. În veselii nu să amească întristarea; iară mai pre urmă bucuriia să întoarce în plâns.

14. De căile sale să va sătura cel îndrăzneț cu inima; iară din cugetele sale e omul bun.

15. Omul cel fără de răutate creade tot cuvântul; iară cel înțelept vine la pocăință.

16. Înțeleptul temându-să să ferește de rău; iară cel fără de minte, nădăduindu-să în sine, să amească cu fărădeleage.

*Iov
12, 4

17. Cel grabnic la mânie face fără de socoteală; iară omul înțelept multe rabdă.

18. Nebunii împart răutatea; iară cei cu minte să țân de știință.

19. Luneca-vor cei răi înaintea celor buni; și cei necredincioși vor sluji la ușile celor drepți.

20. Priiatinii vor urî pe priiatinii cei săraci; iară priiatinii celor bogăți sânt mulți.

21. Cel ce nu cinstește pre cel mișel păcătuiaște; iară cel ce miluiaște pre săraci fericit este.

22. Fiind rătăciți, cei nedrepți lucrează reale; iară cei buni fac milă și adevăr.

23. Nu știu mila și credința făcătorii de reale; iară mila și credința este la cei ce lucrează ceale bune.

24. Tot cel ce poartă grijă are de prisosit; iară cel dezmiardat și nepurtătoriu de grijă în lipsă va fi.

25. Cunună înțelepților este bogăția lor; iară petreacerea nebunilor este rea.

26. Mântuiaște din reale sufletul mărturiia credincioasă; iară cel viclean ațâță minciună.

27. Întru frica Domnului este nădejdea celui tare și fiilor săi va lăsa razăm de pace.

28. Frica Domnului este izvor de viață, și pre cel ce o are îl face a să feri de lațul morții.

29. Mărirea împăratului este în norod mult; iară în norodul puțin este puiarderea celui puternic.

30. Omul cel mult răbdătoriu este cu mare înțelepție; iară cel foarte fricos este neînțelept.

31. Omul blând este doftor inimii; iară cariul oasălor este inima sâmtitoare.

32. Cel ce grăiaște de rău pre săracul mânie pre Cel ce l-au făcut pre el; iară cel ce miluiaște pre sărac cinstește pre Cel ce l-au făcut pre el.

33. Întru răutatea sa va peri necredinciosul; iară cel ce nădăjduiaște spre Domnul drept este întru bunătatea sa.

34. Inima cea bună a bărbatului odihnește înțelepciunea; iară inima nebunilor nu să cunoaște.

35. Dreptatea înalță neamul; iară păcatele împuținează semințiile.

36. Priimită este împăratului sluga înțeleaptă; și cu păstrarea sa leapadă de la sâne ocara.

CAP 15

Răspunsul cucearnic; limba înțeleptului și cea nehotărâtă; tăria căsii celui drept; jertvele necredincioșilor sânt nepriimate; lui Dumnezeu toate-I sânt cunoscute; inima ce să bucură; zilele săracului sânt reale; mintea cea fără grijă; a să chema la legumi; omul mănios și sfadnic; lauda celui răbdătoriu; calea leaneșilor; casa mândrilor; cu credință și cu milostenie să curățesc păcatele; lauda teamerii de Domnul și a smereniei.

1. âniia piiarde și pre cei înțelepți; iară răspunsul cucearnic întoarce mâniia și cuvântul aspru aprinde mâniia.

2. Limba înțelepților știe ceale bune; iară gura celor neînțelepți spune reale.

3. În tot locul ochii Domnului văd pre cei răi și pre cei buni.

4. Vindecarea limbii e pom de viață, și cel ce o păzește, acesta să va umplea de duh.

5. Cel fără de minte batjocorește învățatura tătâne-său; iară cel ce ține porunca este mai înțelept. În prisosirea dreptății puteare multă este;* iară cei necredincioși cu toată rădăcina vor peri de pre pământ.

*Mala.
4, 1

6. În casăle dreptilor tărie este multă, iară rodurile necredincioșilor vor peri.

7. Buzele dreptilor să leagă cu priceapere; iară inima celor neînțelepți nu este întărită.

8.* Jertvele necredincioșilor urâciune sânt Domnului; iară rugăciunile celor ce să îndreptează sânt priimate de Dânsul.

*Jos
21, 27
Sirah

9. Urâciune sânt Domnului căile necredincioșilor; iară pre cei ce umblă după dreptate îi iubește.

34, 21

10. Învățatura celui fără de răutate să cunoaște de la cei ce trec; iară cei ce urâsc certarea să sfârșesc grozav.

11. Iadul și pierzarea de față sânt la Domnul, cum, dară, nu și inimile oamenilor?

12. Cel neînvățat nu va iubi pre cei ce-l ceartă pre el; și cu cei înțelepți nu va vorbi.

13.* Inima veselindu-să înflorește fața; iară fiind întru scârbă să mârșește.

*Jos
17, 22

14. Inima dreaptă caută știință; iară gura celor neînvățați caută ceale reale.

[23]

15. În toată vremea ochii celor răi priimesc ceale reale, iară cei buni sânt în liniște pururea.

16. Mai bună este o părțicea mică cu frica Domnului, decât vistierii mari fără de frică.

17. Mai bun e ospățul cu legumi spre dragoste și spre prietesug, decât vițalul de la iasle, cu vrajbă.

18. Omul mănios gătește gâlcevi; iară cel ce rabdă mult potolește și ceaea ce va să fie.

19. Omul cel îndelung răbdătoriu împacă vrăjibile; iară cel necredincios mai vartos le întărâtă.

20. Căile celor ce șad făr' de lucru sânt așternute cu spini; iară a celor bărbați sânt neatede.

21. Fiiul înțelept veselește pre tatăl său; iară fiiul neînțelept batjocorește pre mumă-sa.

22. Cărările celui nebun sânt lipsite de înțelepție; iară omul cel înțelept drept umblă.

23. Schimbă gândurile cei ce nu cinstesc adunarea; iară în inimile celor ce să sfătuiesc rămâne sfatul.

24. Că nu-l ascultă pre el cel rău, nici va zice ceva de folos și bun adunării de obște.

25. Căile vieții sânt cugetele celui înțălegătoriu, ca să se ferească de iad și să se mântuiască.

26. Casăle batjocoritorilor le surpă Domnul, și întărește hotarul văduvei.

27. Urâciune este Domnului gândul nedrept; iară cuvintele curățitorilor sânt cuvioase.

28. Piiarde-să pre sine cel ce ia daruri; iară cel ce ureaște luarea de daruri viu va fi.

29. Cu milosteniile și cu credințele să

curățesc păcatele; și cu frica Domnului să ferească fieștecine de rău.

30. Inimile dreptilor să învață credință; iară gura necredincioșilor răspunde reale.

31. Priimite sânt la Domnul căile oamenilor drepti, că prin acealea și vrăjmașii priiatini să fac.

32. Departe stă Dumnezeu de cei necredincioși; iară rugăciunile dreptilor le ascultă.

33. Mai bună este puțină luare cu dreptate decât roduri multe cu nedreptate.

CAP 16

Omul gătește sufletul; Dumnezeu e cumpănitorul duhurilor, limba și căile oamenilor îndreptează, toate pentru sine lucrând, înaintea Căruia urâciune este tot cel mândru; măsura și cumpăna lui Dumnezeu, judecățile; urgiia și mila împăratului; lauda înțelepciunii, a priceaperii, a învățaturii și a celui dulce la cuvinte și a răbdătorului; să hulească cel neînțelept și îndărătnic; Dumnezeu domolește pre cei tari.

1. **N**ima omului să gândească lucruri dreapte; ca să se îndrepteze de Dumnezeu căile lui.

2. Ochiul văzând bune vesălește inima; și veastia cea bună îngrășe oasăle; cel ce ascultă muștrările vieții va petrece întră cei înțelepți.

3. Cel ce leapădă învățatura să urește pre sine; iară cel ce păzește învățăturile iubește sufletul său.

4. Frica Domnului este învățatură și înțelepciune și începutul mărireii răspunde ei; și merge mărireii înaintea celor smeriți (a).

5. Toate lucrurile celui smerit arătate sânt înaintea lui Dumnezeu; iară cei necurați în zioa cea rea vor peri (b).

6. Necurat este înaintea lui Dumnezeu tot cel cu inimă înaltă, și cel ce-și pune mâna în mână cu nedreptate nu să va îndrepta.

7. Începutul căii ceii bune este a face dreptate, că priimită este la Dumnezeu mai mult decât aducerea de jertvă.

8. Cel ce caută pre Domnul va afla minte cu dreptate, și cei ce-L caută pre El cu dreptate vor afla pace.

9. Toate lucrurile Domnului sânt cu dreptate și să ține cel necredincios la zioa cea rea.

10. Gâcire e în buzele împăratului, și la judecată nu va rătăci gura lui.

11. Pornirea cumpenii dreptate e la Domnul, și lucrurile Lui cumpene dreapte.

12. Urât este împăratului cel ce face reale, că cu dreptate să gătească scaonul domniei.

13. Priimite sânt împăratului buzele dreapte, și cuvintele dreapte le iubește.

4. (a) În *Parimiariul* tipărit în Iași în anul 7191 [1683] și în *Trioadele* tipărite în Țara Românească, să află și stihurile aceastea:

5. La om este voirea inimii; iară de la Domnul răspunsul limbii.

6. Cât ești de mare, atâta te smerește; și vei afla

CAP 15 ȘI 16

14. Mânia împăratului este solul morții; iară omul înțelept îl va îmblânzi pre el.

15. Întru lumina vieții fiiul împăratului; iară cei priimiți lui, ca norul târziu.

16. Cuiburile înțelepciunii mai alese sânt decât aurul, și cuiburile înțelegerii mai alese sânt decât argintul.

17. Cărările vieții abat de la reale; iară lungimea vieții sânt căile dreptății.

18. Cel ce priimește învățatura întru bunătați va fi; și cel ce păzește certările să va înțelepți.

19. Cel ce își păzește căile sale păzește-și sufletul său; și cel ce-și iubește viața sa își oprește gura sa.

20. Mai înainte de sfărmare merge ocară; și mai înainte de cădere, gândul cel rău.

21. Mai bun e cel blând cu smerenie decât cel ce împarte prăzi cu cei ce fac strâmbătate.

22. Cel înțelept în lucruri este aflătoriu de bunătați, și cel ce nădăduiaște întru Dumnezeu fericit este.

23. Pre cei înțelepți și pre cei pricepători îi chiiamă răi; iară cei cu cuvinte dulci mai mult să vor auzi.

24. Izvor de viață este priceaperea celor ce o agonisesc; iară învățatura nebunilor este rea.

25. Inima înțeleptului cunoaște ceale din gura sa și în buză poartă priceapere.

26. Faguri de miare sânt cuvintele bune; și dulceața lor, tămăduire sufletului.

27. Sânt căi care să par omului a fi dreapte; iară ceale mai de pre urmă ale lor caută în fundul iadului.

28. Omul întru osteneale să ostenească șieși, și bate de la sine perirea sa; iară cel îndărătnic în gura sa își poartă perirea.

29. Omul fără de minte își sapă șieși reale și în buzele sale adună foc.

30. Omul îndărătnic împarte reale; și celor răi aprinde făclia înșălăciunii și desparte pre priiatini.

31. Omul fără de lege amăgește pre priiatini și-i duce pre ei la căi nu bune.

32. Cel ce-și întărește ochii săi gândește îndărătnicii, și cel ce-și mușcă buzele sale aleage toate realele, acesta este cuptoriul răutății.

33. Cunună de laudă sânt bătrânețele și în căile dreptății să află.

34. Mai bun este omul cel mult răbdătoriu decât cel tare, și omul cel ce are minte decât lucrătoriu cel mare de pământ; și cel ce-și contenește mâniia mai bun este decât cel ce ia cetate tare.

35. În sânul celor nedrepti întră toate; iară ceale dreapte toate sânt de la Domnul.

milă înaintea Domnului Dumnezeu.

5. (b) 8. Apropie de Domnul lucrurile tale și să vor întări gândurile tale.

9. Toate au lucrat Domnul prin Sine; iară cei necurați în zioa cea rea vor peri.

CAP 17

O bucată de pâine cu bucurie; sluga înțeleaptă; Domnul cearcă inimile; cel ce râde de cel sărac; cel ce să bucură de perirea altuia; cununa bătrânilor; cel ce acopere strâmbătățile; cel nebun în nebunie nădăduiaște; nebunului nu-i folosesc bogățiile; cel ce-și face casa înaltă; în toată vremea să aibi priiatini; inima ce să bucură; și duhul întristat; nebunul ce tace.

1. ai bună easte o bucată de pâine cu dulceață în pace decât casa plină de multe bunătăți și decât jertve nedrepte cu vrajbă.

Sira. 2. Sluga cu minte stăpânește pre stăpânii
10, 28 cei neînțelepți și împarte părți între frați.

3. Precum se lămureaște în cuptoriu aurul și argintul, așa inimile ceale alese de la Domnul.

4. Cel rău ascultă de limba călcătorilor de leage; iară dreptul nu să uită la buzele mincinoase.

Sus 5. Cel ce râde de sărac mânia pre Cel ce
14, 32 l-au făcut pre el; iară cel ce-l miluiaște să va milui; cel ce-i pare bine de cel ce piiare nu va fi fără de vină.

6. Cununa bătrânilor sânt fiii fiilor, și lauda fiilor sânt părinții lor. Celui credincios toată lumea îi easte căștigare; iară celui necredincios, nici un ban.

7. Nu sânt cuvioase celui nebun buzele dreapte, nici celui drept buzele mincinoase.

8. Plata darurilor easte învățatura la cei ce să țân cu dânsa, și oriîncătro să întorc, îi îndreptează pre ei.

9. Cel ce acopere strâmbătățile caută prieteșug; iară cel ce ureaște a le acoperi desparte priiatinii și casnicii.

10. Groaza umileaște inima înțeleptului; iară cel neînțelept, bătut fiind, nu simte.

11. Priciri scorneaște tot cel rău, iară Domnul înger nemilostiv va trimite lui.

12. Cade purtarea de grijă pre omul cel înțelept; iară cei nepricepuți cugetă reale.

Rom. 13. Cel ce răsplătește reale pentru bune
12, 17 nu să va muta răul din casa lui.

1 Tesal. 14. Puteare dă cuvintelor înceaperea drep-
5, 15 tății; iară împărechiiarea și războiul merge
1 Petr. înaintea scumpeatei.

3, 9 15. Cel ce judecă pre cel drept a fi strâmb și pre cel strâmb a fi drept necurat easte și urât înaintea lui Dumnezeu.

16. Pentru ce sânt avuții celui neînțelept? Că a dobândi înțelepciune cel rău la inimă nu va putea.

17. Cel ce-și face casă înaltă caută sfărmară. Și cel ce să leneaște a învăța va cădea în reale.

18. În toată vremea să aibi tu priiatin, frații în nevoi de treabă să fie, că pentru aceea să fac.

19. Omul fără de minte bate în palme și să veseleaște luiși, ca și chizeașul ce ia în chizășie pe priiatinul său.

20. Cel iubitoriu de păcate să bucură de vrăjbi, și cei ce-și înalță ușile sale cau-

tă surprare.

21. Cel cu inima vârtoasă nu va afla bună-tăți, și omul cel ce lezne își schimbă limba va cădea în reale; și inima de nebun dureare easte celui ce o are.

22. Nu să veseleaște tatăl de feciorul cel neînvațat; iară fiul înțelept veseleaște pre mumă-sa.

23.* Inima veaselă bună vviață face; iară *Sus
omului trist i să usucă oasele. 15, 13

24. Căile celui ce ia daruri cu nedreptate în sânuri nu sporesc, și cel necurat să abate din căile dreptății.

25.* Față înțelegătoare easte a omului înțe- *Sira.
lept; iară ochii nebunului, la marginile pă- [Eclis.]
mântului. 2, 14

26. Mânia tatălui easte feciorul nebun și dureare ceii ce l-au născut pre el. 8, 1

27. A păgubi pre omul drept nu easte bine, nici easte cu cuviință a sfătui rău asupra putearnicilor drepți.

28.* Cel ce opreaște a grăi cuvântul greu *Iaco.
cu minte easte; și omul cel ce rabdă mult 1, 19
easte înțelept.

29. Cel ce nu știe, de va întreba de înțelepciune, înțelepciune i să va socoti; și cel ce să face pre sine mut înțelept să va socoti a fi.

CAP 18

Pentru despărțirea de priiatini; de cel ce nu să poate îndrepta; a nu să abate de la adevăr; gura nebunului e perirea lui; dreptul să vădește pre sine; fratele care ajută pre frate; rodul gurii umple pântecetele; muiarea bună și cea rea; răspunsul bogatului și a săracului; omul prietinos.

1. ricini caută omul cel ce va să se despartă de priiatini, și în toată vremea ocărât va fi.

2. Nu trăbuaște înțelepciune omului lipsit de minte, că mai vartos să țâne cu nebuniia.

3. Când vine necredinciosul întru adâncul răutăților, nu bagă samă; și vine lui necinste și ocară.

4. Apă adâncă e cuvântul în inima omului și izvor ce să varsă și fântână de vviață.

5. A te mira de fața necredinciosului nu easte bine; nici easte cu cuviință a fugi de dreptate la judecată.

6. Buzele celui fără de minte îl aduc pre el la reale, și gura lui cea îndrăzneată chiiamă moartea.

7. Gura nebunului pierirea lui easte; iară buzele lui sânt laț sufletului lui.

8. Pre cei leaneși îi biruiaște frica, și sufletele oamenilor muieroși vor flămânzi.

9. Cel ce nu să vindecă pre sine întru faptele sale frate easte celui ce să răneaște pre sine.

10. Din mărima tăriei, numele Domnului; și alergând la El, dreptii să înalță.

11. Avearea omului bogat e cetate tare, și mărirea ei mult umbreaște.

12. Mai înainte de surprare să înalță ini-

ma omului, și mai înainte de mărire să smerească.

Sira 13. Cel ce răspunde cuvânt mai înainte de ce aude nebun și de ocară să face pre sine.

11, 8

14. Mânia omului o potolește sluga înțeleaptă; iară pre cel nerăbdătoriu cine-l va suferi?

15. Inima celui cu minte câștigă știință; iară urechile înțelepților cearcă gândurile.

16. Darul omului îl lățește pre el și cu cei putearnici îl așază pre el.

17. Dreptul sânțur easte pârâșul său în cuvântarea cea dintâiu și, dacă îl va asupra pârâșul, să muștră.

18. Pricile le potolește soartea și între domni hotărește.

19. Frate de frate ajutat, ca o cetate tare și înaltă, și puternicește ca o împărăție întemeiată.

20. Din rodurile gurii umple omul pântecelul său, și din roadele buzelor sale să va sătura.

21. Moartea și viața e în mâna limbii; iară cei ce-și stăpânesc limba vor mânca roadele ei.

22. Cel ce au aflat muiare bună aflat-au daruri și au luat de la Dumnezeu desfătare.

23. Cel ce lapdă muiarea bună lapdă bunătățile, și cel ce ține pre cea prea curvă easte nebun și necredincios.

24. Rugăciuni răspunde săracul; iară cel bogat răspunde aspru.

25. Omul drăgăstos în soțietate mai priiatin easte decât fratele.

CAP 19

Săracul ce umblă întru prostia sa; avuția adaogă priiatinii; cel ce urește pre fratele sărac; mărturiia mincinoasă; celui nebun nu-i folosește desfătarea; cel milostiv mult rabdă; mâniia împăratului; cel ce miluiaște pre sărac; certarea fiiului; ascultarea sfatului; cel ce-și ascunde mâinile; cel ce nu cinstește pre tatăl său; chizeșuirea copilului; pedeapsa celor nestâmpărați.

1. ai bun easte săracul carele umblă întru prostia sa decât cel viclean cu buzele sale și e fără de minte.

2. Unde nu easte știință sufletului, acolo nu easte binele; și cel ce grăbește cu picioarele să va împiedeca.

3. Nebuniia omului stracă căile lui și pre Dumnezeu vinuiaște cu inima lui.

4. Avuția adaoge priiatini mulți, iară cel sărac și de priiatenul carele îl are să lipsește.

*Danii.
13, 60
[6, 24]

5.* Mărturiia mincinoasă nu va fi fără de pedeapsă; și cel ce părește cu strâmbătate nu va scăpa.

6. Mulți cinstesc fețele împăraților; iară tot cel rău să va face de ocară omului.

7. Tot cel ce urește pre fratele sărac departe va fi și de prietșug, gândul bun să

CAP 18 ȘI 19

va apropiia de cei ce îi cunosc prietșugul, și omul înțelept îl va afla pre el. Cel ce face multe reale isprăvește răutatea; iară cel ce să sfădește cu cuvinte nu să va mântui.

8. Cel ce câștigă înțelepciune să iubește pre sine, și carele păzește înțeleagerea afla-va ceale bune.

9. Mărturiia mincinoasă nu va fi necertată, și cel ce ațâță răutate peri-va de ea.

10. Nici de un folos nu easte celui fără de minte desfătarea, și de va înceape sluga cu sumeție a stăpâni.

11. Omul milostiv mult îngăduiaște, și lauda lui va veni asupra celor fără de lege.

12. Înfricoșarea împăratului aseamenea easte răcnirii leului, și ca roaoa pre iarbă așa e îmlânzirea lui.

13. Rușinea tatălui easte fiiul fără de minte, și nu sânt curate darurile din simbria curvei.

14. Casă și avere împart părinții fiilor; iară muiarea bărbatului de la Domnul să rânduiaște.

15. Frica oprește pre bărbatul muieros; iară sufletul celui leaneș va flămânzi.

16. Cel ce păzește porunca păzește-și sufletul său; iară cel ce nu-și păzește căile sale va peri.

17. Cel ce miluiaște pre sărac dă împrumut lui Dumnezeu și după darea lui să va răsplăti lui.

18. Ceartă pre fiiul tău, că așa va fi de bună nădejde; iară la sudalmă nu înălța sufletul tău.

19. Omul cel gânditoriu de rău mult va păgubi; iară de va fi și lacom, și sufletul își va adaoge.

20. Ascultă, fiiule, învățatura tătâne-tău, ca să fii înțelept întru ceale mai de apoi ale tale.

21. Multe gânduri sânt în inima omului; iară sfatul Domnului în veac rămâne.

22. Rod omului easte milosteniia și mai bun e săracul drept decât bogatul mincinos.

23. Frica Domnului e spre viața omului; iară cel fără de frică să va zăbovi în locuri unde nu să află știință.

24.* Cel ce ascunde mâinile sale în sân cu nedreptate nici la gura sa nu le va duce pre eale. *Jos 26, 15

25.* Bătând pre făcătoriu de rău, cel nepriceput mai înțelept să va face, și de vei certa pre omul înțelept, va cunoaște învățatura. *Jos 21, 11

26. Cel ce nu cinstește pre tatăl său și să leapdă de mumă-sa rușina-să-va și ocără va fi.

27. Fiiul carele părăsește a păzi învățatura tătâne-său va deprinde graiuri reale.

28. Cel ce chizășuiaște copilul fără de minte rușina-va dreptatea, și gura celor necredincioși înghiți-va judecata.

29. Gătescu-să celor nestâmpărați biciuri și cazne, aseamenea celor fără de minte.

CAP 20

Despre vin și beție; cel ce întărită pre împăratul; ocărându-să leaneșul nu să va rușina; când va șădea împărat drept pre scaon; cine să va zice drept și făr' de păcat; celui ce grăiaște rău pre tată sau pre mumă i să va stânge lumina; cântariu mare și mic; ureachiia și ochiul, lucrurile Domnului; să nu clevețești; aur și pietri scumpe buzele înțelepciunii; ia haina chizeașului pentru cel străin; dulce e pâinea minciunii; cel ce descopere sfaturi întru adunări; a sfinți ceva dintru ale sale curând e laț omului; împăratul înțelept e vânătorul celor neînțelepți; milosteniia și adevărul sânt pază împăratului; podoaba tinerețelor e înțelepciunea.

1. estămpărat lucru e vinul și de ocară beția, și tot cel stricat de el nu va fi înțelept.

2. Nu să osibeaste înfricoșarea împăratului de mânia leului; iară cel ce întărită pre el greșeaște asupra sufletului său.

3. Mărire e omului a urî sudălmile; iară tot cel fără de minte cu unele ca acestea să împleteceaste.

4. Ocărându-să leaneșul nu să va rușina; așa easte și cel ce împrumutează grâu la seacere.

5 Apă adâncă e sfatul în inima omului; iară omul înțelept îl va scoate.

6. Mare și cinstit lucru easte omul milostiv; iară cu anevoie easte a afla om credincios.

7. Cel ce petreace nevinovat întru dreptate fericiți va lăsa pre fiii săi.

8. Când va ședea împărat drept pre scaon, nu va sta înaintea ochilor lui tot răul.

3 Împă. 9. Cine să poate lăuda că are inimă curată? Sau cine va cuteza a zice că easte curat de păcate?

2 Para. 6, 36 10.* Lumina celui ce grăiaște de rău pre tată sau pre mumă stânge-să-va, și luminile ochilor lui vedea-vor întunearec.

17, 21 [7, 5] 11. Partea ce grăbeaste întru ceale dintâiu întru ceale mai de pre urmă nu să va binecuvânta.

1, 8 *Ieșire 12.* Să nu zici: „Plăti-voiu nepriiatinului”, ci așteaptă pre Domnul ca să-ți ajute.

21, 16 Leviț. 13. Cântariu mare și mic și măsurile îndoite necurate sânt înaintea Domnului amândoaș și cel ce face aceastea.

20, 9 Mate. 14. Întru tocmealele sale să împiiadecă tinărul, cu cel cuvios și drept calea lui.

*Rom. 12, 17 15. Ureachiia aude și ochiul veade, lucrurile Domnului sânt amândoaș.

1 Tesal. 5, 15 16. Nu iubi a cleveti ca să nu piei, ci deșchide ochii tăi și te satură de pâine.

1 Petr. 3, 9 17. „Rău e, rău e”, zice cel ce cumpără, și deacă să va duce, atunci să va făli.

18. Aur și mulțime de pietri scumpe și vase cinstite sânt buzele înțelepciunii.

Jos 19, 13 19. Ia haina celui ce s-au pus chizeaș pentru cel necunoscut și ia de la el zălog pentru cei străini.

20. Dulce e omului pâinea minciunii; iară după aceea, să va umplea gura lui de halice (a).

20. (a) Adecă: de arină.

21. Gândurile cu sfatul să întemeiază; și cu ocăruiuri să face războiul.

22. Cel ce descopere sfaturi întru adunare umblă cu doao limbi, și cu cel ce lărgeaște buzele sale nu te amesteca.

23. Urâciune e Domnului cântariul îndoit și cumpăna vicleană nu e bună înaintea Lui.

24. De la Domnul să îndreptează pașii omului; iară pământeanul cum ar putea priceape căile sale?

25. Laț easte omului curând a sfinți ceva dintru ale sale, și după ce s-au făgăduit să-i pară rău.

26. Vânătorul celor necredincioși e împăratul înțelept și va pune preste ei roată.

27. Lumina Domnului, suflarea oamenilor, cel ce cercetează cămările pântecelui.

28. Milosteniia și adevărul pază sânt împăratului și vor încunjura cu dreptate scaonul lui.

29. Podoaba tinerilor e înțelepciunea, și mărirea bătrânilor cărunteatele; struncinături și sfărâmături întâmpină în reale, iară rane întru cămările pântecelui.

CAP 21

Inima împăratului easte în mâna lui Dumnezeu, Căruia mai plăcute sânt dreptatea și adevărul decât jertva; îngrijat e cel bărbat, iară cel leaneș e în lipsă; toată perirea asupra celor necredincioși; păgubindu-să cămătaricul, să va înțelepți cel drept; cel ce-și astupă urechile de cătră neputincios nu să va auzi; iubitorul de ospeațe va fi lipsit; mai bine e a lăcui în pustie decât cu muiarea sfadnică; pentru cel drept să va da cel necredincios; nu easte înțelepciune la cel necredincios.

1. recum pornirea apei, așa inima împăratului easte în mâna lui Dumnezeu, oriincătro va vrea să o pleace, acolo o pleacă.

2. Tot omul să pare șie că easte drept, iară Domnul îndreptează inimile.

3. A face dreptate și a grăi adevărat mai mult place lui Dumnezeu decât sângele jertvelor.

4. Omul cel măreț easte cu inimă îndrăzneată spre ocară, și făcliia necredincioșilor easte păcatul.

5. Gândurile celui bărbat pururea întru prisosință, iară cel leaneș totdeauna în lipsă easte.

6. Cel ce face vistierii cu limbă mincinoasă după deșărtăciuni umblă și merge în lațurile morții.

7. Porni-să-va toată perirea asupra celor necredincioși, că nu vor să facă ceale dreapte.

8. La cei îndărătnici căi îndărătnice trimite Dumnezeu, că curate și dreapte sânt lucrurile Lui.

9.* Mai bine easte a lăcui în unghiu desoperit decât în ceale vărute și în casa de obște cu nedreptate. *Jos 25, 25

10. Sufletul necredinciosului pofteaște reale și nu-l va milui nici un om.

11.* Păgubindu-să cămătaricul, mai înțelept să va face cel fără de răutate și *Sus 19, 25

înțeleptul cel ce priceape va priimi cunoștință.

12. Cunoaște dreptul inimile necredincioșilor și defaimă pre cei necredincioși pentru reale.

13. Cel ce-și astupă urechile sale ca să nu auză pre cel neputincios, și acela va striga și nu va fi cine să-l auză.

14. Darul pre ascuns întoarce mâniile, iară cel ce nu dă dar rădică mânia mare.

15. Veseliia dreptilor easte a face judecată; iară cel cuvios necurat easte la făcătorii de rău.

16. Omul cel ce rătăcește din calea dreptății să va odihni întru adunarea uriașilor.

17. Omul cui easte drag în ospeațe în lipsă va fi; și cel ce iubeaște vinul și untuldelemn spre bogăție.

18. Curățire dreptului e cel fără de leage; în locul celui drept să va da cel vinovat.

19. Mai bine easte a lăcui în pustie decât cu muiarea sfadnică și mâniașă și limbută.

20. Comoară dorită odihneaște în gura înțeleptului; iară oamenii cei fără de minte o înghit pre ea.

21. Calea dreptății și a milosteniei afla-va viață și mărire.

22. Cetăți tari calcă înțeleptul și surpă tăriiia spre carea nădăjduia necredincioșii.

23. Cel ce-și păzește gura și limba păzește-și sufletul său de năcazuri.

24. Cel îndrăzneț și cel sumeț și cel mândru pierzători să chiiamă, iară cel ce ține minte răul fără de leage easte.

25. Poftele omoară pre cel leaneș, că nu voiesc mâinile lui să facă ceva.

26. Necredinciosul în toate zilele pofteaște poftre reale, iară dreptul miluiaște și să îndură fără de scumpeate.

*Sus 15, 8 Sirah 34, 21

27.* Jertvele necredincioșilor urâciune sânt Domnului, pentru că le aduc cu fără de leage.

28. Mărturiia mincinoasă va peri; iară omul ascultătoriu ia sama ce grăiaște.

29. Omul necredincios stă cu față fără de rușine; iară cel drept însuși își cunoaște căile sale.

30. Nu easte înțelepciune, nu easte bărbăție, nu easte sfat la omul cel necredincios.

31. Calul să gătește la zioa de războiu; iară de la Domnul easte ajutoriul.

CAP 22

Lauda numelui bun; cel iscusit, văzind pre cel rău muncindu-să, învață pruncul pre calea sa; cel ce samănă reale; leapădă pre cel pierzătoriu; Domnul iubeaște inimile cuvioase; să mântuiaște leaneșul și zice: „Leul easte în cale”; groapă adâncă e gura ceii străine; nepriceapere în inima tinărului; cel ce năpăstuiiaște pre sărac; ascultă pre cel înțelept; nu sili pre mișăl; nu fi priiatin cu omul mâniaș; nu te da chizeaș; nu treace hotarul vechiu; omul vederos și iute la lucrul său.

*Eclis. 7, 2

1.* ai ales easte numele bun decât bogăția multă, și darul bun decât argintul și aurul.

2. Bogatul și săracul s-au întâmpinat unul cu altul, iară pre amândoi i-au fă-

CAP 21 ȘI 22

cut Domnul.

3. Cel iscusit, văzând pre cel rău muncindu-să tare, însuși să învață; iară cei nepricepuți trecând nu să folosesc.

4. Neamul înțelepciunii easte frica Domnului și bogăție și mărire și viață.

5. Ciulini și lațuri în căile ceale strâmbe; iară cel ce-și păzește sufletul său să va feri de eale.

6. Învață pruncul pre calea sa, că și după ce va îmbătrâni nu să va depărta de la aceea.

7. Bogății vor stăpâni pre cei săraci, și slugile de la stăpânii săi să vor împrumuta.

8. Cel ce samănă reale reale va și săcera, și rana faptelor sale va săvârși; pre omul blând și dătătoriu blagosloveaște Dumnezeu, și deșărtarea lucrurilor lui va săvârși.

9.* Cel ce miluiaște pre săracul hrăni-să-va, pentru că din pâinea sa au dat săracului; biruință și cinste căștigă cel ce dă daruri, însă ia sufletul celor ce le au.

*Sirah 31, 28

10. Scoate din adunare pre cel pierzătoriu, și va ieși cu dânsul pricea, că când șeade în adunare, pre toți necinsteaște.

11. Iubeaște Domnul inimile cuvioase și priimiți sânt Lui toți cei fără de prihană în căile lor; cu buzele va paște împăratul (a).

12. Ochii Domnului păzesc simțirea și defaimă cuvintele ceale fără de leage.

13. Să mântuiaște și zice leaneșul: „Leul easte în cale și ucigașul în uliță”.

14. Groapă adâncă e gura celui fără de leage, și pre carele l-au urât Domnul, acela va cădea într-însa; sânt căi reale înaintea omului și nu iubește a să întoarce de la eale, și trebuie a să abate din calea strâmbă și rea.

15. Nepriceaperea zboară inima tinărului; iară toiagul învățaturii departe e de la dânsul.

16. Cel ce năpăstuiiaște pre sărac înmulțeaște realele sale și dă bogatului pre mai puțin.

17. La cuvintele înțelepților apropie urechiia ta și ascultă cuvintele meale și așază inima ta, ca să cunoști că bune sânt.

18. Și de le vei pune pre eale la inima ta, veseli-te-vor împreună cu buzele tale.

19. Ca să fie întru Domnul nădeajdea ta, și va arăta ție calea ta.

20. Și tu ți le scrie întreit, în sfat și în gând și în cunoștință, și pre lățimea inimii tale.

21. Învață-te, dară, cuvinte adevărate și min-te bună, ca să auzi și să răspunzi tu cuvinte adevărate celor ce te întrebă.

22. Nu sili pre mișel, că sărac easte, și să nu necinstești pre cel slab în porți.

23. Că Domnul va judeca lui judecată și vei mântui sufletul tău nevinovat.

24. Nu fi priiaten cu omul mâniaș, și cu priiatin mâniaș nu te amesteca.

11. (a) Adecă: împăratul cu vorbele gurii sale paște pre norod.

25. Ca să nu te abați din căile lui și vei lua lațuri la sufletul tău.

26. Nu te da chizeaș rușinându-te de față.

27. Că de nu vei avea de unde să plătești, lua-vor așternutul cel de supt coastele tale.

28. Nu treace hotarale vechi care le-au pus părinții tăi.

29. Omul vederos și iute la lucrurile lui la împărați trebuie a sta; iară să nu stea la oameni leaneși.

CAP 23

Cum să mânzi cu cel putearnic, să nu cini cu pizmătarețul, nici pofti bucatele lui; ceartă pruncul; nu râvni păcătoșilor; cearcă înțelepciunea; nu fi bețiv, nici iubi ospeațele; ascultă și cinstește pre părinți; ferește-te de curvă și de beție.

1. e vei șede să cini la masa celui putearnic, înțelepțește ia a mânca ceale ce să pun înainte-ți.

2. Și pune mâna ta știind cum că ca acestea trebuie tu să gătești.

3. Iară de ești mai nesățios, nu pofti bucatele lui, că acestea să țin de viață mincinoasă.

4. Nu te asămăna, fiind sărac, cu cel bogat; ci te strânge pre tine cu gândul tău.

5. De vei căuta cu ochiul tău cătră el, nicidecum nu să va vedea, că s-au făcut lui aripi ca unui vultur, și să întoarcă spre casa celui ce stă înaintea lui.

6. Nu cina cu omul pismos, nici pofti din bucatele lui.

7. Că precum înghite cineva păr, așa mănca și bea; nici îl băga la tine pre el, ca să mânzi pâinea ta cu el.

8. Că o va borî pre ea și va strica cuvintele tale ceale bune.

9. La urechiia celui fără de minte nimica nu zice, ca nu cumva să răză de cuvintele tale ceale înțelepte.

10. Să nu muți hotarale ceale vechi, și în agonisita săracilor să nu întri.

11. Că cel ce-i apără pre ei easte Domnul, tare easte și va judeca judecata lor cu tine.

12. Dă la învățătură inima ta, și urechile tale le gătește spre cuvintele înțelegerii.

Sus 13. Nu înceta a certa pruncul, că pentru 13, 25 că-l vei lovi pre el cu nuia nu va muri,

Sirah 14. Că tu îl vei bate pre el cu nuia, iară 30, 1 sufletul lui de la moarte îl vei mântui.

15. Fiiule! De va fi înțeleaptă inima ta, vei veseli și inima mea.

16. Și să vor învăța buzele tale din cuvintele buzălor mele, de vor fi dreapte.

Jos 17. Nu râvnească inima ta păcătoșilor; ci 24, 1 fii toată zioa în frica Domnului.

18. Că de le vei păzi acestea, vor fi ție nepoți, și nădeajdea ta nu să va depărta.

19. Ascultă, fiiule, și fii înțelept și-ți îndreptează gândurile inimii tale.

20. Nu fii bețiv, nici te întinde la sfaturi (a) și la cumpărături de cărnuri.

21. Că tot curvariul și bețivul va să-

răci, și tot somnorosul să va îmbrăca în haine reale și sparte.

22. Ascultă, fiiule, pre tatăl tău cel ce te-au născut și nu nebăga în samă pre mumă-ta, pentru că au îmbătrânit.

23. Căștigă-ți adevărul și nu lepăda înțelepciunea și învățătura și știința.

24. Bine hrănește tatăl drept, și de fiul cel înțelept să veselește sufletul lui.

25. Veselească-să tatăl tău și mumă-ta de tine și să se bucure ceaea ce te-au născut.

26. Dă-mi, fiiule, inima ta și ochii tăi să păzască căile mele.

27. Că vas găurit easte casa străină, și strâmtă fântâna străină.

28. Că acesta degrab va peri, și tot călcătoriul de leage să va stânge.

29. Cui easte vai? Cui sânt gâlcevi? Cui judecăți? Cui năcazuri și sfezi? Cui zdrobirea în zădar? Cui sânt ochii urduroși?

30. Au nu celor ce să zăbovesc la vin și celor ce păzesc unde să fac ospeațe? Nu vă îmbătați cu vin, ci umblați cu oameni drepti și vorbiți la preumblări.

31. Că de vei da ochii tăi spre cane și spre păhară, mai pre urmă vei umbla mai gol decât pilugul.

32. Și apoi vei fi precum să tem de cel mușcat de șearpe, și de la cherast să varsă lui veninul.

33. Când ochii tăi vor vedea, străine, atunci gura ta va grăi îndărătnice.

34. Și vei zăcea ca în inima mării și ca un cărmaci în multă volbură.

35. Și vei zice: „Bătutu-m-au, și nu m-au durut, ocărātu-m-au, și eu n-am știut când să va face zio, ca să viu să întreb cu carii să mă împreun”.

CAP 24

A nu urma pre cei răi, cu înțelepciunea să zidește casa; cu știința să umplu cămările; a ajuta pre cei lipsiți; cu înțelepciunea ca cu miiare a să îndulci; dreptul va cădea și să va scula; să nu te bucuri de cădearea vrăjmașului tău; a să teame de Dumnezeu și de împăratul; a judeca drept; a nu fi mărturie mincinoasă; blând a grăi; a nu răs[p]lăti rău pentru rău; asămănarea neînțeleptului; puțin a dormi.

1. iule!* Nu urma oamenilor răi, nici pofti a fi cu dânșii. *Sus 23, 17

2. Că minciuni cugetă inima lor și dureri grăiesc buzele lor.

3. Cu înțelepciune să zidește casa și cu priceapere să isprăvește.

4. Și cu știința să umplu cămările de toată bogăția scumpă și bună.

5. Mai bun easte înțeleptul decât cel tare și omul cel înțelept decât un lucrătoriu mare de pământ.

6. Cu ocărmuirea să face războiul, iară ajutoriul cu inima cea cu sfat.

20. (a) Adecă, ospeațe.

7. Înțelepciunea și gândul bun în porțile înțelepților, înțelepții nu să abat de la legea Domnului,

8. Ci gândesc întru adunări; pre cei neînvățați îi tâmpină moartea.

9. Și moare cel fără de minte întru păcate, iară necurăția easte la omul pierzătoriu.

10. Pângări-să-va în zioa cea rea și în zioa năcazului până ce să va sfârși.

Psal. 81, 4 11. A scoate pre cei ce-i duc la moarte și a răscumpăra pre cei ce-i trag (a) nu te scumpi.

12. Și de vei zice: „Nu-l știu pre acesta soție”, că Domnul inimile tuturor le cunoaște; și Cel ce au dat suflare la toți, Acela știe toate, Cel ce va răsplăti fieștecăruia după faptele lui.

13. Mănâncă miiare, fiiule, că e bun fagurul, ca să se îndulcească gâtlejul tău.

14. Că așa vei sâmți înțelepciunea în sufletul tău, carea de o vei afla, bună va fi săvârșirea ta, și nădeajdea nu te va părăsi.

15. Să nu apropii de cel necredincios pășunea dreptilor, nici să te amăgești cu sațiul pântecelui.

16. Că de șapte ori va cădea dreptul și să va scula; iară cei necredincioși să vor sfârși în reale.

17. De va cădea vrăjmașul tău, să nu te bucuri de el, și pentru împiedecarea lui nu te înălța.

18. Că va vedea Domnul și nu-l va plăcea Lui, și va întoarce mânia Sa de la Dânsul.

19. Nu te bucura de cei ce fac rău; nici râvni celor păcătoși.

20. Că cei răi nu vor avea nepoți, și lumina celor necredincioși să va stânge.

21. Teame-te de Dumnezeu, fiiule, și de împăratul, și de nici unul să nu fii neascultătoriu.

22. Că fără de veaste vor răsplăti celor necredincioși, și casnele amânduror cine le știe?

Leviț. 19, 15 23. Și iară aceastea zic voao, înțelepților. A cunoaște fața la judecată nu easte bine.

2 Leage 1, 17 16, 19 24. Cel ce zice celui necredincios că easte drept blăstămat va fi noroadelor și urât neamurilor.

Sirah 42, 3 25. Iară cei ce muștră mai buni să vor arăta, și preste ei binecuvântare va veni.

26. Și buzele vor iubi a răspunde cuvinte bune.

27. Gătește spre ieșire lucrurile tale, și te gătește la țarina ta, și vino după mine, și de iznov vei zidi casa ta.

28. Nu fi mărturie mincinoasă împotriva cetățanului tău, nici te lărgi cu buzele tale.

Sus 20, 12 29. Să nu zici: „Cum mi-au făcut el mie face-voiu și eu lui, și voiu răsplăti lui ceale ce m-au năpăstuit”.

30. Ca o arătură e bărbatul neînțelept și ca viia e omul cel lipsit de minte.

31. De o vei lăsa, să va țalini și să va îmburuiena toată, și va fi părăsită, și pietrile cu care easte îngrădită să vor săpa.

11. (a) Adecă: îi trag la perire.

32. Apoi mie mi-au părut rău și am căutat ca să aleg învățătura.

33. „Puțin să dormitezi, și puțin să dormi, și puțin să îmbrățișezi cu mâinile pieptul”.

34. Iară de vei face aceasta, veni-va înainte mergând sărăciia ta și lipsa, ca un bun alergătoriu.

CAP 25

Mărirea lui Dumnezeu și a împăratului; inima împăratului neoblicită; să nu te mândrești; nu grăi de rău; ține prieteșugul; zi cuvântul ce ți să cuvine; ca răceala la seacără, așa folosește solul credincios; îndelungarea mâniei, sporiul împăratului; limba moale zdrobește; miiare aflată; arar mergi la priiatini; măciucă, sabie și săgeată; oțetul la rană; moliia; fă bine nepriiatinului; mai bine e în unghet decât cu muiarea sfadnică; apa reace; izvorul astupat; a mânca mult din miiare; a face fără sfat e ca cetatea fără zid.

1. ceastea sânt Pildele lui Solomon, care fără aleagere le-au scris priiatinii lui Iezechie, împăratului Iudei.

2. Mărirea lui Dumnezeu ascunde cuvântul, iară mărirea împăratului cinstește lucrurile (a).

3. Înalt easte ceriul și adânc e pământul; iară inima împăratului neoblicită.

4. Bate argintul nelămurit și să va curăți tot curat.

5. Ucide pre cei necredincioși dinaintea împăratului, și va îndrepta întru dreptate scaonul lui.

6. Nu te mândri înaintea împăratului, și nu sta în locurile celor puternici.

7. Că mai bine easte să ți să zică: „Sui lângă mine!”; decât să te smerești înaintea celui puternic; ceale ce au văzut ochii tăi grăiaște.

8. Nu înceape curund la sfadă ca să nu te căiești mai pre urmă, când te va înfrunța priiatinul tău.

9. Tu te trage înapoi, nu grăi de rău, ca să nu te ocărăscă priiatinul.

10. Și sfada ta și vrajba ta nu să va depărta, ci va fi ție întocma cu moartea. Harul și prieteșugul mântuiaște, care tare le ține la tine, ca să nu fii de ocară, ci păzește căile tale în bună prietenie.

11. Măr de aur în fir de sardion, așa a zice cuvântul la cel ce să cuvine lui.

12. La cercel de aur sardion de mult preț easte legat, cuvântul înțelept la ureachiia ascultătoare.

13. Precum ieșirea zăpezii la seacere folosește zădufului, așa solul credincios celor ce l-au trimis pre el folosește sufletele celor ce trăiesc cu el.

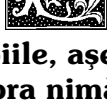
14. Cum strălucesc vânturile și norii și ploile, așa sânt cei ce să fălesc cu dare mincinoasă.

2. (a) În cea veachie easte în loc de lucrurile, poruncile.

- *Sus 15.* Întru îndelungarea mâniei sporiul împăratului; iară limba moale zdrobește oasă.
16. Miiare ai aflat, mîncă cât îți easte destul, ca nu cumva săturându-te să o borăști.
17. Rar bagă piciorul tău la priiatinul tău, ca nu cumva săturându-să de tine să te urască.
18. Măciucă și sabie și săgeată ascuțită, așa e și omul cel ce mărturisește asupra priiatinului său măturie mincinoasă.
19. Calea celui rău și piciorul celui fără de leage peri-va în zioa cea rea.
20. Precum oțătul la rană și fumul la ochi nu folosește, așa boala căzind în trup măhnește inima.
21. Precum moliia în haină și carii în lemn, așa voia omului cea rea strică inima.
- *Rom. 12, 20 22.* De e flămând vrăjmașul tău, dă-i de mâncat, de-i easte seate, adapă-l.
23. Că făcând aceasta, cărbuni de foc grămădești pre capul lui, iară Domnul va răsplăti ție bune.
24. Vântul de la miiazănoapte rădică nori, iară fața fără de rușine întărită limba.
- *Sus 21, 9 25.* Mai bine easte a lăcui într-un unghiu a podului decât cu muiarea sfadnică în casă de obște.
26. Precum apa reace sufletului sătos easte dulce, așa e veastea bună din pământ departe.
27. Precum de va astupa neștine izvorul și curgerea apei o va strica, așa nu easte cu cuviință a cădea dreptul înaintea necredinciosului.
- *Sirah 3, 22 28.* A mânca miiare multă nu e bine, iară cuvintele ceale mărite trebuie a le cinsti.
29. Precum e cetatea cea cu ziduri surpate și nezidită, așa easte bărbatul carele face ceva fără de sfat.

CAP 26

Cinste la cel nebun; pasările ce zboară; biciul la cal; a răspunde celui nebun; solul nebun; pilda celui fără de minte; cel ce să socotește pre sine înțelept; cănele la borătul său; ca ușa în țîțini să întoarce leaneșul în pat; cei ce pândesc pre priiatini; omul suduitoriu; de te-ar ruga vrăjmașul, să nu-l ascuți; cel ce sapă groapă altuia.

- 1.** recum (a) roao la seacere și ploaia vara, așa nu easte la cel fără de minte cinste.
- 2.** Precum pasările zboară și vrabiile, așa blăstămul în deșărt nu va veni asupra nimărui.
- 3.** Precum biciul la cal și boldul la măgariu, așa e toiagul la norodul cel fără de leage.
- 4.** Nu răspunde celui nebun după nebuniia lui, ca să nu fii aseamenea lui,
- 5.** Ci răspunde celui nebun după nebuniia lui, ca să nu să pară șie înțelept.
- 6.** Din căile sale ocară face cel ce au trimis cuvânt prin sol nebun.

1. (a) În cea letinească easte: Precum zăpada vara și ploaia în vreamea săcerișului.

7. Ia meargerea vinelor și fărădeleagea din rostul celor fără de minte.

8. Cel ce leagă pîiatra în praștie aseamenea easte celui ce dă celui fără de minte mărire.

9. Spini cresc în mâna bețivului, iară robie în mâna celor fără de minte.

10. Mult să bate de valuri tot trupul celor fără de minte, că să zdrobește spăimântarea lor.

11.* Ca cănele care să întoarce la borătura sa și să face urât, așa și cel fără de minte carele cu răul său să întoarce la păcatul său; easte rușine carea aduce păcat și easte rușine carea aduce mărire și dar. *2 Pet. 2, 22

12. Văzut-am om căruia i s-au părut întru sine a fi înțelept, însă mai multă nădeajde au avut cel nebun decât acesta.

13. Zice cel leaneș când să trimitte în cale: „Leu easte în căi și în uliță ucigaș”.

14. Cum să întoarce ușa în țătină, așa leaneșul pre patul său.

15.* Leaneșul carele ascunde mâna în sânul său nu poate să o ducă la gură. *Sus 19, 24

16. Mai înțelept să pare șieși leaneșul decât cel ce în săturare duce veaste.

17. Ca și cel ce ține cănele de coadă, așa și cel ce șeade mai întăiu în judecata străină.

18. În ce chip cei ce ispitesc pun înainte cuvinte la oameni; iară cel ce va întămpina întăiu cuvântul să va împiedeca.

19. Așa toți cei ce pândesc într-ascuns pre priiatinii săi; și când să vad, zic că: „Glumind am făcut”.

20. În multe leamne odrăsește focul; iară unde nu easte om iute la mănăie, să potolește sfada.

21. Grătariu pre cărbuni și leamne în foc*; iară omul suduitoriu spre gâlceava sfăzii. *Sus 15, 18

22. Cuvintele mângăitorilor sânt moi, iară aceștia bat la locurile ficașilor.

23. Argintul dat cu înșălăciune ca hârbul să se socotească; buzele blânde acopere inima tristă.

24. Cu buzele toate le priimește jeluindu-să vrăjmașul; iară în inimă meșteșugește vicleșuguri.

25. De te-ar ruga vrăjmașul cu glas mare, să nu-l ascuți, că șeapte vicleșuguri sânt în sufletul lui.

26. Cel ce ascunde vrajba așază vicleșugul, și cel ce-și acopere păcatele sale binecunoscut să face întru adunări.

27. Cel ce sapă groapă deaproapelui său va cădea însuși într-însa, și cel ce prăvălește pîiatră, preste el să va prăvăli.

28. Limba mincinoasă ureaște adevărul, și gura neacoperită face neașzări.

CAP 27

A nu să lăuda cu ceale viitoare; să nu să laude pre sine; cât e de cumplită mănăia celui făr' de minte; certarea descoperită; a răbda de la priiatin, sufletul sătul batjocorește faguri; pre priiatin a nu-l părăsi; cel isteș să ascunde de reale; picăturile scot pre om iarna

din casă; fier pre fier ascute; cel ce sădeaște smochin; precum nu samănă față cu față; iadul și perirea nu să satură; cercarea argintului și a aurului; cu bătaia înaintea multora nu vei înțelepți pre cel nebun; poartă grijă de iarbă, de vei să aibi oi; cuvintele tari sânt spre viață.

1. u te lăuda pentru ceale de mâne, că nu știi ce va naște cea viitoare.

2. Laude-te deaproapele, și nu gura ta, străinul, și nu buzele tale.

Sira. 22, 16 3. Grea e piatra și cu anevoie de purtat năsipul; iară mânia celui fără de minte mai grea easte decât amândoa.

4. Cumplită e mânia și iute urgia; iară pizma nimica nu rabdă.

5. Mai bune sânt muștrările descoperite decât prietșugul ascuns.

6. Mai vradnice de credință sânt ranele priiatinului decât sărutările ceale de bună-voie ale vrăjmașului.

Iov 6, 7 7. Sufletul sătul batjocorează fagurii; iară sufletului celui flământ și ceale amară dulci i să par.

8. Precum pasărea când zboară din cuibul său, așa să face omul slugă când să înștrăinează de la locurile sale.

9. Cu miruri și cu vinuri și cu mirosuri să desfătează inima; iară cu nevoile să sparge sufletul.

10. Pre priiatinul tău sau pre priiatinul părintesc să nu-l părăsăști, și în casa fratelui tău să nu întri în zioa năcazului tău; mai bun e priiatinul cel de aproape decât fratele care lăcuiaște departe.

11. Înțelept fii, fiiule, ca să se veselească inima ta, și întoarce de la tine cuvintele ceale de ocară.

12. Istețul când vin reale să ascunde; iară cei fără de minte umblând să păgubesc.

Sus 20, 19 13. Ia haina lui, că au trecut sumețul carele strică ceale străine.

14. Cel ce binecuvintează pre priiatin dimineața cu glas mare nimica nu să veade a să osebi de cel ce blastămă.

Sus 19, 13 15. Picăturile scot pre om în zi de iarnă din casa lui; așa și muiarea sfadnică din casa sa.

16. Vântul cel de cătră miiazănoapte aspru easte; iară pre nume iscusit să chiiamă.

17. Fier pre fier ascute; și omul întărâtă fața priiatinului.

18. Cine sădeaște smochin va mânca roadele lui, și cine păzează pre Domnul său să va cinsti.

19. Precum nu samănă față cu față, așa nice inimile oamenilor nu sânt aseamenea.

Sira. 14, 9 20. Iadul și perirea nu să satură, așa și ochii oamenilor sânt nesățioși; urâciune e înaintea Domnului* cel ce să uită ponciș cu ochii și cei neînvațați carii nu-și contenesc limba.

Sus 17, 3 21. Cercarea argintului și a aurului easte lămurirea, iară omul să cearcă prin gura

celor ce-l laudă pre el. Inima celui fără de leage caută reale, iară inima cea dreaptă caută cunoștință.

22. De vei bate pre cel fără de minte în mijlocul adunării necinstindu-l, nu vei lua nebunii lui.

23. Cu cunoștință să cunoști sufletele turmei tale și să întărești inima cirezilor tale.

24. Că nu e în veac la om putearea și tăria, nici să dă din neam în neam.

25. Poartă grijă de verdețele ceale din câmp, și vei tunde buruiana și adună iarba de munte.

26. Ca să aibi oi de îmbrăcăminte, grijează-ți câmpul tău, ca să fie ție* miei.

27. Fiiule! De la mine ai cuvinte tari spre viața ta și spre viața slujitorilor tăi.

*1 Tim. 6, 8

CAP 28

Pentru fuga necredinciosului și neteamerea istețului; pentru păcatele necredincioșilor să fac judecăți; cel tare năpăstuiască pre sărac; oamenii răi nu gândesc judecată; mai bun e săracul drept decât bogatul mincinos; cel ce nu urea a asculta leagea; cel ce face pre cel drept să rătăcească; celui bogat i să pare a fi înțelept; cel ce acopere necurăția sa; fericit e omul carele să teame de toate; leul flământ și lupul sătos; împăratul cel lipsit; cel ce ia în chizeșie pre cel vinovat de moarte; cel pismos grăbează a să îmbogăți; cel ce dă săracilor; în locurile necredincioșilor suspină dreptii.

1. uge necredinciosul negonindu-nime; iară dreptul ca un leu îndrăznează.

2. Pentru păcatele necredincioșilor judecăți să stârnesc; iară omul isteț le va potoli.

3. Cel tare întră cei necredincioși năpăstuiască pre săraci ca o ploaie mare și nefolositoare.

4. Așa cei ce au părăsit leagea laudă necurăția; iară cei ce iubesc leagea să îngrădesc cu zid.

5. Oamenii răi nu gândesc judecată; iară cei ce caută pre Domnul la toate iau aminte.

6.* Mai bun e săracul carele umblă cu adevăr decât bogatul mincinos.

*Sus 9, 1

7. Fiiul înțelegătoriu păzează leagea; iară cel ce paște necurăția necinstează pre tatăl său.

8. Cel ce înmulțează avuția sa cu camete și cu lăcomii o adună pre ea celui ce miluiaște pre săraci.

9. Cel ce-și întoarce ureachiia sa ca să nu auză leagea, el însuși își defaimă rugăciunea sa.

10. Cel ce face pre cei drepti să rătăcească pre cale rea, el însuși va cădea în perire; iară cei fără de leage vor trece ceale bune și nu vor intra la eale.

11. Omul bogat să pare șie că e înțelept, iară tot cel înțelept îi va defăima pre ei.

12. Pentru ajutoriul dreptilor multă mărire să face; iară în locurile necredincioșilor să prind oamenii.

13. Cel ce acopere necurăția sa nu să va îndrepta; iară cel ce spune muștrările iubi-să-va.

14. Fericit e omul carele să teame de toate pentru evlavie, iară cel vârtos la inimă cădea-va în reale.

15. Leu flământ și lup sătos easte cel ce te rănește, sărac fiind de neam sărac.

16. Împăratul cel lipsit de vinituri mare asupritoriu easte; iară cel ce ureaște nedreptatea multă vreamă va trăi.

17. Cel ce ia în chizășie pre omul cel ce easte în vină de moarte pribeag va fi și nu în liniște. Ceartă pre fiul și te va iubi, și va da podoabă sufletului tău, și nu va asculta de neamul cel fără de leage.

18. Cel ce umblă drept să va ajuta; iară cel ce umblă în căi strâmbe să va încurca.

Sus 12, 11 19. Cel ce lucrează pământul său să va sătura de pâine; iară cel leaneș să va umplea de sărăcie.

20, 30 [29] 20. Omul cel vreadnic de credință cu multe să va binecuvânta; iară cel rău nu va fi nepedepsit.

21. Cel ce nu să rușinează de feațele dreptilor nu easte bun, unul ca acesta pentru o bucată de pâine va vinde pre om.

Sus 20, 11 22. Grăbeaște a să îmbogăți omul cel pismos și nu știe că cel milostiv îl va stăpâni pre el.

23. Cel ce muștră căile omului har va avea mai mult decât cel ce să îmbunează cu limba.

24. Cine leapădă (a) pre tată sau pre mumă și i să pare că nu păcătuiaste, acesta easte părtaș omului necredincios.

25. Omul nesățios va judeca în deșert; iară cel ce nădăjduiaște spre Domnul cu grijă va fi.

26. Cel ce nădăjduiaște cu inimă îndrăzneată, unul ca acesta e nebun; iară cel ce umblă cu înțelepciune mântui-să-va.

27. Cel ce dă săracilor nu să va lipsi; iară cel ce întoarce ochiul său în multă lipsă va fi.

28. În locurile necredincioșilor suspină dreptii; iară întru perirea acelora să vor înmulți dreptii.

CAP 29

Mai bun e cel ce muștră decât cel tare la cerbice; când să laudă dreptii; împăratul drept; cel ce tăgăduiaște înaintea priiatinului; dreptul știe face judecată; oamenii cei fără de leage; cei părtași la sânziuri; toată mânia sa arată cel neînțelept; a împăratului, care ascultă cuvântul nedrept; împrumutătorul și deatorășul; bătăile și muștrările; unde sănt mulți necredincioși; ceartă pre fiiul tău; de vei vedea pre vreun om grabnic la cuvinte; omul mănios; sumeția smereaște; cel ce să împărtășeaște cu furul; urât e înaintea Domnului omul nedrept.

1. ai bun easte omul cel ce muștră decât omul cel vârtos la cerbice, că, fără de veaste arzindu-să el, nu easte vindecare.

2. Când să laudă dreptii, să veselesc noroadele; iară de boiarii cei necredincioși suspină bărbații.

24. (a) În cea de la Alexandria easte: asupreaște.

3. De omul cel ce iubeaște învățatura să veseleaste tatăl lui;* iară cel ce paște curve piiarde-va avuția.

*Luca 15, 13

4. Împăratul drept rădică țara, iară bărbatul fără de leage o strică.

5. Cel ce găteaste înaintea feații priiatinului său mreață în picioarele sale o pune pre ea.

6. Omului celui ce păcătuiaste mare e lațul; iară dreptul în bucurie și desfătare va fi.

7. Știe dreptul face judecată săracilor; iară cel necredincios nu va priceape judecata, și cel sărac nu are priceapere a să cunoaște pre sine.

8. Oamenii cei fără de leage au aprins cetatea; iară cei înțelepți au întors mâniia.

9. Bărbatul înțelept judecă pre neamuri; iară omul rău, mâniindu-să, să face de batjocură și nu să îngrozeaste.

10. Bărbații cei părtași la sânziuri vor urî pre cel cuvios; iară cei drepti vor căuta sufletul lui.

11. Toată mâniia sa și-o arată cel neînțelept; iară cel înțelept și-o ține pre rând.

12. A împăratului carele ascultă cuvântul nedrept, toți cei supuși lui sănt fără de leage.

13. Împrumutătorul și deatorășul unul cu altul s-au întâlnit; iară Domnul pre amândoi îi va cerceta.

14. Împăratul cel ce cu adevăr judecă pre săraci, scaonul lui întru mărturie să va pune.

15. Bătăile și muștrările dau înțelepciune; iară pruncul cel ce umblă după voia sa rușinează pre părinții săi.

16. Unde sănt mulți necredincioși, multe păcate să fac; iară când cad aceia, dreptii să umplu de frică.

17. Ceartă pre fiiul tău și te va odihni, și va da podoabă sufletului tău.

18. Să nu fii tâlcuitoriu neamului fără de leage; iară cel ce păzeaste leagea fericit easte.

19. Cu cuvintele nu să va învăța sluga îndărătnică, că de va și întăleage, tot nu va asculta.

20. De vei vedea pre vreun om grabnic la cuvinte, să știi că mai multă nădejde are cel fără de minte decât el.

21. Cel desfrânat din pruncie slugă va fi și mai târzău îi va părea rău de aceasta.

22. Omul mănios rădică price, iară bărbatul cel greu la mânia apără păcatul.

23.* Sumeția pre om smereaște; iară pre cei ce gândesc cu smerenie îi întăreaște cu mărire Domnul.

*Iov 22, 29

24. Cel ce să împărtășeaște cu furul ureaște și sufletul său și, de să va pune jurământ, auzind nu vor spune.

25. Cel ce să teame și să rușinează de oameni să împiadeacă; iară cel ce nădăjduiaște spre Domnul veseli-să-va.

26. Necurăția la om dă greșală; iară cel ce nădăjduiaște spre Domnul să va mântui.

27. Mulți slujesc feațelor povățuitorilor; iară de la Domnul să face dreptate omului.

28. Urât e înaintea dreptului omul nedrept, și urâtă e celui fără de leage calea cea dreaptă.

CAP 30

Cel credincios lui Dumnezeu să zice pre sine neînțelept și cuvintele lui Dumnezeu lămurite, la care nimic nu să adaoge; de cuvântul deșert te depărtează, bogăție și sărăcie nu pofti; nu da sluga stăpânului său; nepotul rău blastămă; lipitoarea are trei feate; ochiul batjocoritoriu; trei sânt cu neputință a le priceape și a patra nu o știi; pentru trei lucruri să clătește pământul; patru sânt pre pământ mai mici; trei sânt pre pământ care fericit umblă, și a patra bine merge.

1. ceastea zice bărbatul celor ce cred lui Dumnezeu și încetează:
2. „Că mai neînțelept sânt decât toți oamenii, și înțelepciune de om nu easte întru mine.

3. Iară Dumnezeu m-au învățat înțelepciune și am cunoscut știința sfinților.

4. Cine s-au suit în ceriu și s-au pogorât? Cine au adunat vânturile în sân? Cine au întors toată apa întru o haină? Cine au ținut toate marginile pământului? Care e numele lui? Sau care e numele fiilor lui? Ca să cunoască,

Psal. 5. Că toate cuvintele lui Dumnezeu sânt cu foc lămurite și ajută El celor ce să cuceresc Lui.

2 Leage 6. Nu adaoge la cuvintele Lui, ca să nu te mustre și să fii mincinos.

12, 32 7. Doao ceiu de la Tine: să nu iai harul meu mai înainte de ce voiu muri eu.

8. Cuvântul deșert și mincinos depărtează-l de la mine, bogăție și sărăcie nu-mi da.

9. Ci-mi rânduiaște ceale de lipsă și ceale de ajuns.

10. Ca nu săturându-mă să mă fac mincinos și să zic: «Cine mă vede?» Sau fiind sărac să fur și să jor pre numele lui Dumnezeu.

11. Să nu dai pre slugă în mâinile stăpânului, ca nu cumva să te blastăme și să piei.

12. Nepotul rău blastămă pre tatăl său și pre mumă-sa nu o binecuvintează.

13. Nepotul rău pre sine să judecă a fi drept, și ieșirea sa nu o au spălat.

14. Nepotul rău înalți ochi are și cu geanele lui să înalță; nepotul rău dinții are sabie și măsealele barde, ca să mistuiască și să mânce de tot pre cei slabi de pre pământ și pre săracii lor dintră oameni.

15. Lipitoarei trei feate era foarte iubite, și aceaste trei nu o sătura, și a patra nu ajungea a zice: «Destul easte».

16. Iadul și dragostea muierii, și pământul neumplut de apă, și apa și focul nu vor zice: «Destul e».

17. Ochiul cel ce batjocorește pre tată și nu cinstește bătrânețele maicii să-l scobească pre el corbii din văi și să-l mânce puii vulturilor.

18. Trei sânt mie cu neputință a le priceape, și a patra nu o știi:

19. Urmele vulturului când zboară, și căile șearpelui pre piază, și calea corăbii[i] când merge pre mare, și căile omului în tinerețe.

CAP 30 ȘI 31

20. Că aceasta e calea muierii prea curve care, dacă face, să spală, zicând că nimica n-au făcut fără de cale.

21. Pentru trei lucruri să clătește pământul și a patrulea nu-l poate suferi:

22. De va împărăți sluga și nebunul de să va sătura de bucate,

23. Și slujnica de va scoate pre stăpână-sa și muiarea urăcioasă de va nimeri bărbat bun.

24. Și patru sânt pre pământ mai mici, aceaste sânt mai înțelepte decât ceale înțelepte:

25. Funicile, care nu au puteare și-și găsesc vara hrană;

26. Și aricii, neam slab, carii își fac în pietri casăle sale;

27. Lăcusta împărat n-are, și dintru o poruncă merge la tabără cu bună rânduială;

28. Și nevăstuica care să razămă pre mâni și lezne să poate prinde și lăcuiască în polățile împăraților.

29. Și trei sânt care fericit umblă și a patra care bine merge:

30. Puiul de leu, cel ce easte mai tare întră dobitoace, carele nu să întoarce, nici să teame de dobitoc;

31. Și cocoșul care umblă întră găini cu sfat bun; și țapul care povățuiaște turma; și împăratul carele grăiaște în neamuri.

32. De te vei da pre tine la veselie și vei întinde mâna ta cu sfadă, te vei necinsti.

33. Mulge lapte și va fi unt, și de vei storce nările, va ieși sânge; iară de vei trage afară cuvinte, vor ieși vrăjbi și sfăzi”.

CAP 31

Nu da muierilor avuția ta; cei putearnici să nu bea vin, ci cei supărați; deșchide gura ta și judecă drept; muiarea bărbată scumpă easte.

1. uvintele mele sânt grăite de la Dumnezeu, învățatura împăratului, care l-au învățat pre el muma lui.

2. Ce vei păzi, fiule? Ce? Graiurile lui Dumnezeu; ție zic, fiule, cel întâiu născut, ce, fiule, pântecelui meu? Ce, fiule, rugăciunilor mele?

3. Nu da muierilor avuția ta și mintea ta și viața, că mai pre urmă îți vei muta sfatul.

4. Toate le fă cu sfat, cu sfat bea vin, cei putearnici sânt mănioși, iară vin să nu bea.

5. Ca nu bind să-și uite de înțelepciune și nu vor putea judeca drept pre cei slabi.

6. Dați beatură, care îmbată, celor ce sânt în supărări și vin să bea celor ce sânt în dureri.

7. Ca să-și uite de sărăcie, și de osteneale să nu-și mai aducă aminte.

8. Fiiule! Deșchide gura ta cu cuvântul lui Dumnezeu și judecă pre toți cum să cade.

9. Deșchide gura ta și judecă drept și fă dreptate săracului și mișălului.

10. Muiare bărbată cine va afla? Mai scumpă easte una ca aceasta decât pietrile ceale de mult preț.

11. Nădărduiască spre dânsa inima bărbatului ei, una ca aceasta nu să va lipsi de bune agoniseale.

12. Că lucrează bărbatului său lucruri bune în toată viața.

13. Agonisind lână și in, au făcut cu mâinile sale lucruri de treabă.

14. Fost-au ca o corabie ce face negoțatorie, de departe strânge averea sa.

15. Și s-au sculat de noapte și au dat bucate casii, și lucruri slujnicilor.

16. Văzând moșie au cumpărat, și din rodirile mânilor sale au sădit vie.

17. Încingându-și mijlocul său cu tărie și-au întărit brațul său la lucru.

18. Gustat-au că bine easte a lucra, și nu să stânge lumina ei toată noaptea.

19. Mâinile sale întinde spre ceale de folos, și cotele sale le întărește la fus.

20. Mâinile sale le-au deschis săracului, și roadă au întins celui lipsit.

21. Nu poartă grijă de ceale din casă bărbatul ei, când să zăbovească undeva, că toți a ei sânt îmbrăcați.

22. Câte doao haine au făcut bărbatului său, și șieși îmbrăcăminte de vison și de

porfiră.

23. Și cinstit easte în porți bărbatul ei, oricând merge întru adunare cu cei bătrâni și cu lăcuiitorii pământului.

24. Cerșafuri au făcut și le-au vândut finiceanilor și cingători hananeilor.

25. Întru tărie și întru bună podoabă s-au îmbrăcat și s-au veselit în zilele ceale de pre urmă.

26. Gura sa și-au deschis cu socoteală și după leage; și rânduială au făcut limbii sale.

27. Strânge sânt cărările casii ei și bucatele nu le-au mâncat cu leane.

28. Înălțatu-și-au fiii săi și s-au îmbogățit, și bărbatul ei o au laudat pre ea.

29. Multe feate au agonisit bogăție, multe feate au făcut puteare; iară tu ai întrecut și le-ai covârșit pre toate.

30. Plăceri mincinoasă și frumsețe deșerte muieresti nu sânt întru tine, că muierea cu minte să va binecuvânta; iară ea să laude frica Domnului.

31. Dați ei din rodirile mânilor (a) ei, și să se laude în porți bărbatul ei.

31. (a) În cea veachie easte: buzelor.

ECLISIASTUL

Cuvânt înainte

arta aceasta mai cu samă arată deșărtăciunea lucrurilor omenești, dintru care lucru învață Eclisiastul că numai aceasta easte bine omului: ca să se teamă de Dumnezeu și să-i slujească Lui.

Eclisiastul easte cuvânt grecesc, care în limba noastră însemnează propoveduitoriu. Această carte de însuși Solomon easte scrisă, cum chiiar să veade din început, unde așa scrie: „Cuvintele Eclisiastului, fiiului lui David, împăratului lui Israil din Ierusalim”. Aceasta lumnat să dovedească și din stihul 16 al acestui cap, unde așa grăiește: „Iată, m-am mărit și am întrecut cu înțelepciunea pre toți carii au fost mai înainte de mine în Ierusalim”. Și în capul 12, stih 9, să cetească: „Și fiindcă de prisosit s-au făcut Eclisiastul înțelept, și au învățat pre om știință, și ureachiia au cercat frumseța pildelor multe”. Care precum multe alte de Solomon bine să pot zice. Că sângur el pre toți împărații de la Ierusalim, carii înainte de el și după el au fost, cu înțelepciunea i-au întrecut, precum din mărturisirea lui Dumnezeu, 3 Împăr. 3, învățăm. Solomon singur în S. Scriptură să zice că au scris pilde.

Ceale ce sânt întru această carte, care să par a să împrotivi șie, acealea arată cum că Solomon au vrut să puie multe păreri ale oamenilor despre sfârșiturile celor buni și a celor răi, și cum că Solomon mai toate nu dintr-a sa, ci dintr-a altora păreare le-au scris, iară ce au judecat el, în capul 11, stih 9, lumnat spune: „Și să știi că pentru toate acestea te va aduce Dumnezeu la judecată”; și în cap 12, stih 7: „Și mai înainte de ce să va întoarce